

LHV ettevõttekindlustus

LHV ettevõttekindlustuse tingimustes on kirjeldatud kindlustuskaitse ulatus, käitumine kahjujuhtumi korral ja kahju hüvitamise põhimõtted.

AS LHV Kindlustus (edaspidi **LHV**) kohaldab käesolevaid LHV ettevõttekindlustuse tingimusi (edaspidi **tingimused**) ettevõtete kindlustamisel juhul, kui eesmärk on kindlustada vara, äriatkemist või tsiviilvastutust. Samuti kohaldatakse tingimusi teistele isikutele (füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing jt, edaspidi ühiselt **ettevõtte** või **ettevõtted**) juhul, kui kindlustatav ese või kindlustushuvi sobib tingimuste kohaldamiseks.

LHV ettevõttekindlustus (edaspidi **ettevõttekindlustus**) pakub ettevõtetele võimalust saada mitut liiki kindlustuskaitse ühe kindlustuslepingu alusel. Kindlustatavad kindlustusliigid on varakindlustus, äriatkemise kindlustus ja tegevuse vastutuskindlustus. Kokkulepitud kindlustuskaitse, sealhulgas lisakaitse, kitsendused ja muud eritingimused, märgitakse kindlustuspoliisile.

Enne kindlustuslepingu sõlmimist peab kindlustusvõtja veenduma kindlustuslepingusse märgitud andmete õigsuses ja kindlustuskaitse sobivuses ning tutvuma tingimustega.

Kindlustusandja kontaktandmed

Klienditugi

E–R kl 9–17
699 9111
kindlustus@lhv.ee
lhv.ee

Kahjukäsitletus

E–R kl 9–17
680 1122
kahjud@lhv.ee
lhv.ee

Sisukord

Mõisted	1
Varakindlustus.....	2
Kindlustuskoht	2
Kindlustatud ese	2
Kindlustusjuhtum	5
Lisakaitse	8
Välistused	9
Kindlustussumma ja -väärtus	12
Hüvitispiir	13
Hüvitatavad lisakulud	13
Kindlustushüvitis ja hüvitamise põhimõtted varakindlustuses	14
Ohutusnõuded	15
Ärikatkemise kindlustus	19
Kindlustatud ese	19
Kindlustusjuhtum	19
Välistused	20
Kindlustussumma ja -väärtus	20
Raamatupidamiskohustus.....	21
Hüvitatavad lisakulud	21
Vastutusperiood	21
Hüvitamise põhimõtted ärikatkemise kindlustuses	21
Ohutusnõuded	22
Tegevuse vastutuskindlustus	23
Kindlustusterritoorium	23
Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik.....	23
Kahjustatud isik.....	23
Kindlustatud tegevus.....	23
Kindlustatud ese	23
Kindlustusjuhtum	23
Lisakaitse.....	24
Välistused	25
Kindlustuslepingu kehtivus.....	28
Kindlustussumma ja hüvitispiir	28
Õigusabikulud	28
Kindlustushüvitis ja hüvitatav kahju	28
Hüvitamise põhimõtted vastutuskindlustuses	29
Ohutusnõuded	29
Üldised lepingutingimused.....	30
Käitumine kahjujuhtumi korral	30
Hüvitamise üldpõhimõtted.....	30
LHV tagasinõudeõigus.....	31

Kindlustusvõtja kohustused	31
LHV kohustused	32
Kindlustuslepingu täitmisest vabanemine	32
Kindlustuslepingu sõlmimine, jõustumine ja kehtivus	33
Kindlustuslepingu muutmine ja uuendamine.....	33
Kindlustuslepingu lõppemine ja ülesütlemine ning kindlustuslepingust taganemine	33
Teadete edastamine	34
Isikuandmete töötlemine	34
Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumine	35
Vastuolud kindlustuslepingu dokumentides	35
Kohaldatav õigus ja vaidluste lahendamine	35

Ettevõttekindlustuse tingimused 20.02.2025

Mõisted

Kindlustusandja on AS LHV Kindlustus (eespool ja edaspidi **LHV**).

Kindlustusvõtja on kindlustuspoliisile märgitud isik, kes sõlmib LHV-ga kindlustuslepingu.

Kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik on kindlustatud isik ja tema töö- või teenistusülesandeid täitvad isikud; kindlustatud eseme omanik ja seaduslik valdaja; isik, kelle eest vastutab kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevate kohustuste (välja arvatud kindlustusmakse tasumise kohustus) täitmisel, ning muu isik, kellel on seadusjärgne või lepinguline õigus kindlustatud eset vallata või kasutada.

Kindlustatud isik on kindlustusvõtja, samuti kindlustuslepingus nimeliselt kindlaksmääratud või kindlaksmääramata kolmas isik, kellega seotud kindlustusrisk on kindlustatud.

Kolmas isik on isik, kes ei ole kindlustusvõtja või kindlustusvõtjaga võrdsustatud isik.

Soodustatud isik on kindlustuspoliisile märgitud isik, kellel on kindlustusjuhtumi korral õigus saada kindlustushüvitist või nõuda LHV-lt muude kohustuste täitmist kindlustuspoliisile märgitu alusel.

Kindlustatud ese on kindlustuslepingusse märgitud ese, mille suhtes kehtib kindlustuskaitse.

Kindlustushüvitis on rahasumma, mille LHV maksab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varalise kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud kulude hüvitamiseks (edaspidi ka **hüvitis**).

Kahjujuhtum on mistahes sündmus, mille tagajärjel tekib kahju. Kahjujuhtum võib, kuid ei pruugi olla kindlustusjuhtum.

Kindlustusjuhtum on tingimustes toodud sündmus, mille korral peab LHV täitma oma lepingust tuleneva kohustuse. Ühe ja sama ootamatu ja ettenägematu sündmuse tagajärjel tekkinud kahjud loetakse üheks kindlustusjuhtumiks.

Kindlustuskaitse on kindlustuslepingu tingimustega piiritletud LHV kohustus maksta kindlustuspoliisile märgitud kindlustusjuhtumite korral välja kindlustushüvitis või täita kindlustuslepingut muul viisil.

Kindlustuslepingu osad on kindlustuspoliis (edaspidi ka **poliis**) ja tingimused ning muud kindlustuspoliisil märgitud dokumendid, sealhulgas riskiküsimustik, kindlustustellimus ja kindlustatud esemete nimekiri. Poliisile on märgitud kindlustatud esemete kindlustussumma, omavastutuse summa, eritingimused jms. Enne kindlustuslepingu sõlmimist peab kindlustusvõtja veenduma poliisile märgitud andmete õigsuses ja kindlustuskaitse ulatuse sobivuses ning tutvuma tingimustega.

Kindlustuspoliis on kindlustuslepingu sõlmimist tõendav dokument, mille väljastab LHV.

Kindlustusmakse on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mille on kindlustusvõtja kohustatud tasuma LHV-le kindlustuskaitse eest.

Kindlustusperiood on kindlustuspoliisile märgitud ajavahemik, mille jooksul toimunud kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju hüvitab LHV.

Kindlustusväärtus on kindlustatud eseme või kindlustushuvi väärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.

Kindlustussumma on kindlustuslepingus märgitud suurim rahasumma, mille ulatuses hüvitab LHV kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju.

Hüvitispiir on suurim summa, mille ulatuses LHV hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju. Hüvitispiir võib olla määratud kindla sündmuse, riski, vara või eseme suhtes ja kehtib ühe kindlustusjuhtumi kohta.

Omavastutus on kindlustuslepingus määratud rahasumma või muu väärtus (näiteks protsent, ooteaeg), mille kannab kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja ja mille võrra LHV vähendab kindlustushüvitist.

Tähtajaline kindlustusleping on leping, mis lõpeb pärast kindlustusperioodi lõppu.

Varakindlustus

Käesolevad varakindlustuse tingimused on osa LHV-ga sõlmitud ettevõttekindlustuse varakindlustuse kindlustuslepingust, kui selles kindlustuslepingus on valitud varakindlustuse kindlustuskaitse. Varakindlustuse tingimustes reguleerimata küsimustes juhendatakse poliisile märgitud eritingimustest, LHV ettevõttekindlustuse tingimuste üldosast ning võlaõigusseadusest ja teistest kehtivatest õigusaktidest.

Kindlustuskoht

1. Kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud aadress, kus toimunud kindlustusjuhtumi korral kehtib kindlustatud esemete suhtes kindlustuskaitse, arvestades järgmisi erisusi.
 - 1.1. Inventari, seadmete ja kauba kindlustuskoht on kindlustuslepingus märgitud aadressil asuva ehitise siseruumid. Kui kindlustatud ese on ette nähtud kasutamiseks või hoiustamiseks välitingimustes, siis laieneb kindlustuskaitse ka kindlustuskoha kinnistu piires väljaspool ehitist paiknevale inventarile, seadmele ja kaubale.
 - 1.2. Inventari, seadmete ja kauba kindlustuskaitse kehtib väljaspool kindlustuskohta hüvitispiiriga 50 000 eurot, välja arvatud juhul, kui poliisil ei ole kokku lepitud nimetatud vara kindlustamine väljaspool kindlustuskohta muu kindlustussumma ulatuses.

Kindlustatud ese

2. Kindlustatud esemeks võivad olla poliisile märgitud ehitised (hoone, hoonekarp, rajatis ja siseviimistlus), inventar ja seade, kaup ning muud esemed. Poliisile märkimata esemed ei ole kindlustatud ja nendega seoses tekkinud kahju ei hüvitata.

HOONE

- 2.1. Hoone on maapinnaga püsivalt ühendatud ning väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumidega ehitise koos teiste oluliste osadega.
 - 2.1.1. Hoone osad on sellega püsivalt ühendatud:
 - 2.1.1.1. põhikonstruktsioonid (vundament, põrand, seinad, laed, aknad, ukse, katus, trepid ja rõdud);
 - 2.1.1.2. välis- ja siseviimistlus;
 - 2.1.1.3. mitteteisaldatav ja sisseehitatud mööbel, valgustid ja sanitaartechnika;
 - 2.1.1.4. hoonet teenindavad tehnosüsteemid ja kommunikatsioonitrassid (s.o elektri-, vee-, gaasi-, kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, kliima-, valve-, side- ja tuleohutussüsteemid ja trassid) koos hoonest väljapoole ulatuvate osadega kuni liitumispunktini, kuid mitte kaugemale kui kindlustatud hoone kinnistu piirini;
 - 2.1.1.5. hoone katusele ja välisseinale paigaldatud reklaamtahvlid ja -sildid, valgustid, raadio- ja teleantennid, päikesepaneelid ning nende osad;
 - 2.1.1.6. liftid ja eskalaatorid;
 - 2.1.1.7. markiisid, turvakardinad ja trellid.
 - 2.1.2. Hoonena või hoonena koos ei ole kindlustatud tingimuste punktis 2.8 nimetatud esemed.

HOONEKARP. KORTERIOMANIKE KAASOMANDIS OLEVAD HOONE OSAD

- 2.2. Hoonekarp on maapinnaga püsivalt ühendatud ning väliskeskkonnast katuse ja teiste välispiiretega eraldatud siseruumidega ehitise koos teiste oluliste osadega, mis kuuluvad kõigile korteriomanikele ühiselt.
 - 2.2.1. Hoonekarbi osad on sellega püsivalt ühendatud:
 - 2.2.1.1. põhikonstruktsioonid (vundament, kandvad seinad, vahe- ja katuslaed, välisaknad ja -ukse, rõdud, trepikojad, katus);
 - 2.2.1.2. välisviimistlus ja üldkasutatavate ruumide (näiteks trepikojad) siseviimistlus;
 - 2.2.1.3. üldkasutatavate ruumide mitteteisaldatav ja sisseehitatud mööbel, valgustid ja sanitaartechnika;

- 2.2.1.4. hoonet teenindavad tehnosüsteemid ja kommunikatsioonitrassid (s.o elektri-, vee-, gaasi-, kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, kliima-, valve-, side- ja tuleohutussüsteemid ja trassid) iga individuaalse korteri liitumispunktist kuni hoone enda liitumispunktini, kuid mitte kaugemale kui kindlustatud hoonekarbi kinnistu piirini;
- 2.2.1.5. hoone katusele ja välisseinale paigaldatud üldkasutatavad reklaamtahvlid ja -sildid, valgustid, raadio- ja teleantennid ja kaasomandis päikesepaneelid ning nende osad;
- 2.2.1.6. liftid ja eskalaatorid;
- 2.2.1.7. markiisid, turvakardinad ja trellid.
- 2.2.2. Hoonekarbina või hoonekarbiga koos ei ole kindlustatud korteriomandite siseviimistlus ning tingimuste punktis 2.8 nimetatud esemed.

HOONE VÕI HOONEKARBIGA KOOS KINDLUSTATUD ESEMED

- 2.3. Koos kindlustatud hoone (tingimuste punkt 2.1) ja hoonekarbiga (tingimuste punkt 2.2) on kindlustuskohas hüvitispiiriga kuni 15 000 eurot kindlustatud:
- 2.3.1. maapinnaga püsivalt ühendatud rajatised: kuni 20 m² üldpinnaga väikeehitised (varjualused ja prügimajad), piirdeaiaid, väravad, tõkkepuud, lipumastid, välivalgustid, reklaamrajatised ja mänguväljakud. Selles punktis nimetamata rajatised ei ole kindlustatud ja need tuleb kindlustada eraldi rajatistena (tingimuste punkt 2.4);
- 2.3.2. prügikastid ja -konteinerid;
- 2.3.3. haljastus. LHV hüvitab kindlustuskohas hoonega või hoonekarbiga toimunud kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustunud haljastuse taastamise mõistlikud ja põhjendatud kulud.

Näide. Tormi tõttu langeb hoone katus elupuuhekile ja hekk saab kahjustada. LHV hüvitab heki taastamise kulu.

RAJATIS

- 2.4. Rajatis on maapinnaga püsivalt ühendatud ehitis, mis ei ole hoone, hoonekarp või siseviimistlus. Rajatis on näiteks maapinnaepalne päikesepark koos oluliste osadega, varjualune, kuur ja piirdeaed.
- 2.4.1. Rajatisega koos on kindlustatud rajatise külge paigaldatud reklaamtahvlid ja -sildid, valgustid, raadio- ja teleantennid ning kütte-, kliima- ja ventilatsioonisüsteemide osad.
- 2.4.2. Rajatistena või rajatisega koos ei ole kindlustatud tingimuste punktis 2.8 nimetatud esemed.

SISEVIIMISTLUS

- 2.5. Siseviimistlus on hoone piiritletud ruumide osad, mille eemaldamine ei kahjusta hoone püsivust ega välisilmet ega riku hoone teiste omanike ega kõrvalruumi valdajate õigusi.
- 2.5.1. Siseviimistlus on ruumiga püsivalt ühendatud:
- 2.5.1.1. põrandad, laed ja seinad kuni hoone kandvate konstruktsioonideni;
- 2.5.1.2. uksed ja aknad, mittekandvad vaheseinad ning lae, seina ja põranda püsivad viimistlusmaterjalid;
- 2.5.1.3. mitteteisaldatav ja sisseehitatud mööbel, valgustid ja sanitaartechnika;
- 2.5.1.4. tehnosüsteemid ja kommunikatsioonitrassid (s.o elektri-, vee-, gaasi-, kütte-, kanalisatsiooni-, ventilatsiooni-, kliima-, valve-, side- ja tuleohutussüsteemid ja trassid), millest sõltub ainult kindlustatud ruumi valdaja, kuni ruumi liitumispunktini, kuid mitte kaugemale kui kinnistu piirini.
- 2.5.2. Siseviimistlusena või siseviimistlusega koos ei ole kindlustatud tingimuste punktis 2.8 nimetatud esemed.

INVENTAR JA SEADMED

- 2.6. Inventar ja seadmed on kindlustuskohas asuv materiaalne vara, mis ei ole tingimuste mõistes ehitis ega kaup.
- 2.6.1. Inventar ja seadmed on näiteks mööbel, sisustus, teisaldatav valgusti, väikevahendid ja tarvikud, tööriistad, kontoritehnika, tootmismasinad ja -seadmed ning nende varuosad, majandustegevuses või tootmisprotsessis kasutatav külmutus- või jahutusseade ning aspiratsioonisüsteem.

- 2.6.2. Tootmismasinad ja -seadmed on tootja või ametliku esindaja poolt määratud kompleksuses, sealhulgas seadme juurde kuuluvad lisaseadmed, kandekonstruktsioonid ning muud olulised osad, mis on paigaldatud seadme toimimiseks, kasutamiseks või ohutuse tagamiseks.
- 2.6.3. Inventari ja seadmete kindlustamisel ilma varanimekirjata on kindlustatud esemeks kindlustuskohas asuvad kindlustatud isiku:
- 2.6.3.1. bilansis arvele võetud inventar ja seadmed;
- 2.6.3.2. bilansiväline inventar ja seadmed. Kindlustusjuhtumi korral peab kindlustatud isik tõendama kulu- ja muude dokumentidega bilansiväliste esemete olemasolu kindlustuskohas.
- 2.6.4. Inventari ja seadmete kindlustamisel varanimekirja alusel on kindlustatud esemeks kindlustuskohas asuvad ning kindlustatud isiku poliisile märgitud või kindlustuslepingu juurde kuulavas varanimekirjas loetletud esemed.

KAUP

- 2.7. Kaup on toode, tooraine, materjal, pool- või valmistoodang, mida kasutatakse tootmisprotsessis või mille suhtes on kindlustatud isikul müügikavatsus.

MITTEKINDLUSTATAV ESE

- 2.8. Kui poliisile ei ole märgitud teisiti, siis ei ole kindlustatavaks esemeks:
- 2.8.1. vette ehitatud ehitised (näiteks kaid, ujuvdokid, muulid, kanalid, laevateed ja lüüsid);
- 2.8.2. kütusekäitlemise, jäätmekäitlemise, puidutöötlemise ja energiatootmise varad;
- 2.8.3. ehitise tehnosüsteemides ja kommunikatsioonitrassides olev vedelik, aur või gaas;
- 2.8.4. ehitise osad, mis ei ole ehitisega püsivalt ühendatud, sealhulgas paigaldamata ehitismaterjalid ja ehitise demonteeritud osad;
- 2.8.5. vesi, sealhulgas basseini-, kaevu- ja veekogude vesi ning muu vedelik;
- 2.8.6. ehitise välisseinale, katusele ja välisele territooriumile paigaldatud digiekraanid;
- 2.8.7. pinnas, raudteed, sillad, tunnelid ja asfalteeritud teed;
- 2.8.8. elusorganismid, sealhulgas loomad, linnud, kalad, taimed ja seened;
- 2.8.9. tolli- ja aktsiisilaod, sealhulgas transiitkaubad ning tolli- ja aktsiisilaos asuvad kaubad;
- 2.8.10. ebaseaduslikult püstitatud ehitised, ebaseaduslikud ümberehitustööd ja ebaseaduslikud esemed;
- 2.8.11. kunsti- ja antiikesemed ning väärisesemed, -metall ja -kivid;
- 2.8.12. näidised ja prototüübid, näituseeksponaadid ja -mudelid ning esemete kogumikud;
- 2.8.13. sula- ja digiraha, väärtpaberid, dokumendid, plaanid ja joonised;
- 2.8.14. registreerimiskohustusega mootor-, õhu- ja veesõidukid;
- 2.8.15. liikurmasinad, traktorid ja muud töö tegemiseks ettenähtud mootorsõidukid;
- 2.8.16. maa-alused seadmed. Tingimuste mõistes ei ole mittekindlustatavateks maa-alusteks seadmeteks ehitise keldri-korrustel asuvad seadmed ega ehitise tehnosüsteemi osad ja muud osad, mis on paigaldatud ehitise toimimiseks, kasutamiseks või ohutuse tagamiseks;
- 2.8.17. relvad ja nende osad, laskemoon ja lõhkeaine;
- 2.8.18. laskemoona, lõhkeaine ja ilutulestiku tootmis- ja laohooned;
- 2.8.19. kolmandale isikule (näiteks klient, töötaja, korteriühistu liige) kuuluv vara;
- 2.8.20. mittestandardne (näiteks spetsiaalselt kindlustusvõtjale loodud) tarkvara, rakendused, digitaalsed andmed ja arvutiprogrammi seadistused.

Kindlustusjuhtum

3. Kindlustusjuhtum on kindlustusperioodil toimunud äkiline ja ettenägematu sündmus. Kindlustatud on ainult poliisile märgitud kindlustusjuhtumid. Kui poliisil on sellekohane märges, siis on kindlustusjuhtum ka tingimuste punktis 19 loetletud lisakaitsed.

TULEKAHJU JA PLAHVATUS

4. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas:
- 4.1. tulekahju, sellest tingitud tahm, suits või tulekustutusvesi. Tulekahju on lahtine tuli, mis on süttinud väljaspool selleks mitte ettenähtud tulekollet või on sellest väljunud ning levib omal jõul;
- 4.2. süütamine kolmanda isiku poolt;
- 4.3. pikselöögist tekkinud tulekahju ja purustused. Pikselöök on kindlustatud eseme ja piksekanali vahetu kontakt;
- 4.4. plahvatusest, sealhulgas lõhkeaine või mahuti plahvatusest tekkinud tulekahju ja purustused. Plahvatus on suure energiahulga järsu vabanemise tagajärjel tekkinud lööklaine;
- 4.5. õhusõiduki, selle osade või lasti allakukkumisest tekkinud tulekahju ja purustused;
- 4.6. automaatse tulekustutussüsteemi äkiline ja ettenägematu töölerakendumine.

Tulekahju ja plahvatuse välistused

5. LHV ei hüvita kahju, mis on:
- 5.1. tekkinud kindlustatud esemele selle töötlemisel lahtise tule või soojusega. Välistust ei rakendata, kui see sündmus põhjustas tulekahju;
- 5.2. tekkinud elektriseadmele või -paigaldisele lühise, üle- või alapinge, isolatsioonivea või muu elektrilise nähtuse, sealhulgas tulekahju tõttu, mis ei väljunud kõnealuse seadme või paigaldise piiridest. Kindlustatud eseme väliseid elektrihäireid on võimalik kindlustada laiendatud kindlustuskaitsega ja kindlustatud eseme siseseid elektrihäireid seadmerikke lisakaitsesega;
- 5.3. tekkinud seadmele, mootorile, mahutile või muule rõhuanumale sisemise plahvatuse tõttu juhul, kui sellest väljaspool ei tekkinud tulekahju ega purustusi;
- 5.4. välistatud tingimuste punktis 26.

TORM JA RAHE

6. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjustas:
- 6.1. torm ehk tugev tuul kiirusega vähemalt 18 meetrit sekundis. Tuule kiiruse puhul lähtutakse kindlustuskohale lähima meteoroloogijaama mõõdistusandmetest. Kui tuule kiirust ei ole võimalik välja selgitada, siis loetakse tormiks selline tuul, mis on tekitanud kahju kindlustuskoha ümbruskonnas paiknevatele teistele korralikus seisukorras ehitistele;
- 6.2. rahe;
- 6.3. kindlustatud esemele tormi tõttu langenud puu või muu ese.
7. Kuni 72 tunni jooksul ühes ja samas kindlustuskohas punktides 6.1–6.3 nimetatud sündmuste tõttu tekkinud kahjud loetakse üheks kindlustusjuhtumiks.

Tormi ja rahe välistused

8. LHV ei hüvita kahju, mis on:
- 8.1. tekkinud ehitise sulgemata avade või ehitise piirdekonstruktsioonide kaudu ehitisse tunginud sademete või lumesulamisveest. Seda välistust ei rakendata, kui avad tekkisid tormi tagajärjel;
- 8.2. tekkinud ehitusjärgus olevale ehitisele ja selles paiknevale inventarile, seadmele või kaubale;
- 8.3. tingitud üleujutusest, jää liikumisest või kuhjumisest;
- 8.4. välistatud tingimuste punktis 26.

VARAVASTANE SÜÜTEGU

9. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille põhjused on järgmised.
- 9.1. **Vandalism**
- 9.1.1. Kindlustatud eseme tahtlik ja õigusvastane kahjustamine või hävitamine, sealhulgas kindlustatud esemeks oleva ehitise osade vargus, kolmanda isiku poolt.
- 9.1.2. Kolmanda isiku juhitud maismaasõiduki otsasõit kindlustatud esemele juhul, kui seda ei hüvitata liikluskindlustuse seaduse alusel.
- 9.2. **Murdvargus ja röövimine**
- 9.2.1. Kindlustatud eseme varguse eesmärgil kindlustuskohas asuvasse ehitisse sissemurdmine läbi takistava tõkke, piirde või lukustuse, sealhulgas ehitise või selle lukustuse lõhkumise teel või ehitise lukustuse avamisel muukimise, valevõtme, murdvarguse või röövimise teel saadud võtme abil.
- 9.2.2. Kui kindlustatud ese on kindlustuskohas väljaspool ehitist asuv inventar, seade või kaup, siis loetakse murdvarguseks tarastatud territooriumile tungimine varguse eesmärgil tara või väravate lõhkumise või värava lukustuse lõhkumise või muukimise teel.
- 9.2.3. Kindlustatud eseme röövimine füüsilise vägivallega või sellega ähvardades ning kindlustatud eseme kahjustumine või hävimine röövimise käigus.
- 9.2.4. Vandalism murdvarguse või röövimise käigus.
- 9.2.5. Lisaks hüvitatakse murdvarguse, röövimise või selle katse käigus kahjustunud ehitise või selle osade taastamine, sealhulgas põhjendatud kulud lukustusüsteemide vahetamiseks, kui võtmed või koodid nende avamiseks on väljunud kindlustusvõtja valdusest tulenevalt murdvargusest või röövimisest.

Varavastase süüteo välistused

10. LHV ei hüvita kahju:
- 10.1. mille põhjus on süütamine või plahvatus. Neid riske on võimalik kindlustada tulekahju ja plahvatuselise kindlustuskaitsega;
- 10.2. mis on tekkinud kindlustatud eseme varguse tagajärjel ilma, et kindlustuskohas asuval ehitisel on murdvarguse tunnused (näiteks kontoris asuva seifi uks on lahti lõhutud, kuid kontori sissepääsul puuduvad murdvarguse tunnused);
- 10.3. mille põhjus on kindlustatud eseme kadumine või inventuuri käigus ilmnenud puudujääk;
- 10.4. mis on välistatud tingimuste punktis 26.

TORUSTIKU LEKE

11. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud järgmised kahjud:
- 11.1. kahju, mille on põhjustanud ehitisesisese kanalisatsiooni-, veevarustus-, kütte-, jahutus- või sademevee äravoolusüsteemi või nende osade äkilise ja ettenägematu purunemise tagajärjel väljunud vedelik, aur või gaas;
- 11.2. kahju, mille on põhjustanud kolmanda isiku kasutuses oleva ehitisesisese kanalisatsiooni-, veevarustus-, kütte-, jahutus- või sademevee äravoolusüsteemist väljunud vedelik, aur või gaas;
- 11.3. kahju, mille on põhjustanud ehitisesisese, sealhulgas kolmanda isiku kasutuses olevast kanalisatsiooni-süsteemist ummistuse tagajärjel väljunud heit- või reovesi;
- 11.4. lisaks hüvitatakse kindlustatud ehitises torustiku lekke põhjustanud torustiku või hoonet teenindava tehnosüsteemi remondikulu, sealhulgas lekkekoha tuvastamise kulu kuni 1500 euro ulatuses kindlustusjuhtumi ja -perioodi kohta kokku.

Torustiku lekke välistused

12. LHV ei hüvita:
- 12.1. kahju, mis on tekkinud ehitisevälise kanalisatsiooni-, veevarustus-, kütte-, jahutus- või sademevee äravoolusüsteemi või nende osade mittetöötamise, ummistuse, ebapiisava läbilaskevõime või rikke tagajärjel;

- 12.2. kahju, mis on tekkinud automaatse tulekustutussüsteemi töölerakendumise tõttu;
- 12.3. torustikust või tehnosüsteemist väljavoolanud vedeliku, auru või gaasi maksumust;
- 12.4. kulu, mis on tehtud torustiku ummistuse eemaldamiseks või torustiku puhastamiseks;
- 12.5. kahju, mis on tingitud torustiku külmumisest alalise kasutusega või kütmata kindlustatud ehitises;
- 12.6. kahju, mis on tekkinud seadme või tehnosüsteemi sisemisele osale endale vedeliku, auru või gaasi väljavoolamise tõttu;
- 12.7. kahju, mis on välistatud tingimuste punktis 26.

ÜLEUJUTUS

- 13. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille on põhjustanud looduslik üleujutus ehk loodusnähtuse (erakorralised sademed, veekogu üleujutus või torm) tõttu tekkinud erakorraline veetaseme tõus maapinnal, mida ei suuda maapind või korrektselt projekteeritud kanalisatsiooni-, drenaaži- või muu kuivendussüsteem vastu võtta või ära juhtida.

Üleujutuse välistused

- 14. LHV ei hüvita kahju:
 - 14.1. mille on põhjustanud allpool maapinda liikuva vee (sealhulgas muutuse tõttu põhjavee tasemes) tungimine ehitisse läbi selle piirdekonstruktsiooni (näiteks vundament) või kanalisatsiooni;
 - 14.2. mille on põhjustanud tammi või muu kaitserajatise või maaparandussüsteemi purunemine või mittetöötamine;
 - 14.3. mis on välistatud tingimuste punktis 26.

KLAASIKAHJUD

- 15. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille on põhjustanud:
 - 15.1. kindlustatud ehitise sise- või välisklaaside purunemine välisest tegurist tingitud äkilise ja ettenägematu sündmuse tagajärjel. Kindlustatud on klaasid, mis on paigutatud raami või püsivalt monteeritud oma kohale. Klaasiga on võrdsustatud plastmaterjal, mida kasutatakse klaasi asemel, näiteks polükarbonaat või akrüülplast;
 - 15.2. klaasi purunemise tagajärjel klaasile paigaldatud kaitsekleebise või -kile, reklaamkleebise või toonkile kahjustumine või hävimine.

Klaasikahjude välistused

- 16. LHV ei hüvita kahju:
 - 16.1. mille on põhjustanud klaasile tekkinud pisipraod või -vigastused, ilma et klaas oleks purunenud;
 - 16.2. mille on põhjustanud klaasi kriimustumine, määrdumine, kulumine, vähenenud läbipaistvus jms, mis ei takista klaasi sihtotstarbelist kasutamist;
 - 16.3. mis on tingitud klaasi termilisest purunemisest, valest paigaldusest või ebakvaliteetsusest;
 - 16.4. mis on välistatud tingimuste punktis 26.

LAIENDATUD KINDLUSTUS

- 17. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille on põhjustanud äkiline ja ettenägematu sündmus, mida ei ole määratletud tingimuste punktides 4–16 ning mis ei ole kindlustuslepinguga välistatud.

Näide. Laiendatud kindlustusega hüvitatakse kuni 72 tunni jooksul sadanud lume- või jäämassi raskuse või liikumise tõttu tekkinud kahju.

Näide. Laiendatud kindlustusega hüvitatakse kindlustatud ehitist teenindava tehnosüsteemi äkiline ja ettenägematu sisemine elektririke või mehhaaniline purunemine.

Näide. Laiendatud kindlustusega hüvitatakse kindlustatud eseme välisest tegurist tingitud elektrihäire, milleks on üle- või alapinge, lühis, maandusviga, voolukõikumine või pikselöögist tingitud ülepinge.

Laiendatud kindlustuse välistused

18. LHV ei hüvita kahju, mis on välistatud tingimuste punktides 4–16 ja 26.

Lisakaitsed

19. Lisakaitse kehtib ainult juhul, kui selles on eraldi kokku lepitud ja poliisil on sellekohane märg.

SADEME- JA SULAMISVEE TUNGIMINE EHITISSE

20. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille on põhjustanud sademe- või sulamisvee esmakordne äkiline ja ettenägematu tungimine kindlustatud ehitisse läbi katuse, vundamendi, seina, akna või muu piirdekonstruksiooni ning mis ei ole tingitud ehitise osaliselt või täielikult katmata või ajutiselt kaetud avadest või konstruktsioonidest, ehitusveast, materjali loomulikust kulumisest, ebasobivusest või väsimusest. Esmakordne tähendab, et ehitisse ei ole viimase kolme aasta jooksul vett sisse tunginud. Tekkinud kahju hüvitatakse hüvitispiiriga kuni 10 000 eurot kindlustusjuhtumi ja -perioodi kohta.

Sademe- ja sulamisvee ehitisse tungimise välistused

21. LHV ei hüvita:
- 21.1. lekkekoha (näiteks katus või muu konstruktsioonelement) parandamise ega asendamise kulusid ega lekkeid, mille allikatest kindlustusvõtja oli või pidi olema teadlik enne kahjujuhtumit;
- 21.2. kahju, mis on välistatud tingimuste punktides 4–16 ja 26.

ÜÜRNiku VÕI RENTNIKU TEKITATUD KAHJU

22. LHV hüvitab kindlustatud esemele tekkinud kahju, mille on põhjustanud üürniku või rentniku tekitatud kahju. Käesoleva lisakaitses loetakse üürnik või rentnik kolmandaks isikuks, mis tähendab, et teda ei võrdsustata kindlustusvõtjaga ning LHV hüvitab kindlustusvõtjale kahju olenemata sellest, kas üürniku või rentniku tegevuse tõttu on LHV-l õigus kahju hüvitamisest loobuda või hüvitist vähendada. Kui üürnik või rentnik on kindlustusjuhtumi tekitanud raske hooletuse (sealhulgas joobeseisundis olles) või tahtluse tõttu, siis läheb LHV-le üle nõudeõigus kahju põhjustanud isiku vastu.

Üürniku või rentniku tekitatud kahju välistused

23. LHV ei hüvita kahju, mis on välistatud tingimuste punktides 4–16 ja 26.

SEADMERIKE

24. LHV hüvitab kindlustatud seadmele tekkinud kahju, mille on põhjustanud:
- 24.1. äkiline ja ettenägematu sisemine elektririke või mehhaaniline purunemine seadmes, mis on kindlustuslepingu sõlmimise hetkel kuni:
- 24.1.1. viis aastat vana elektrooniline seade (näiteks kontori- ja arvutitehnika);
- 24.1.2. kümme aastat vana tööstus-, tootmis-, meditsiini- või laboriseade (näiteks tootmisliin).
- 24.2. Seadme vanust arvestatakse alates selle uue ostmise kuupäevast. Kui ostukuupäev ei ole teada, siis loetakse eseme vanuseks aeg, mis on möödunud selle väljalaskekuupäevast.

Seadmerikke välistused

25. LHV ei hüvita:
- 25.1. kahju põhjustanud detaili ega kulu selle parandamisele või asendamisele olenemata sellest, kas kahju tekkis ainult kahju põhjustanud detailile endale või mitte;
- 25.2. kahju, mis on tekkinud üle- või alapinge, lühise, maandusvea, voolukõikumise või muu kindlustatud eseme välise elektrilise nähtuse tõttu;
- 25.3. kahju, mis on välistatud tingimuste punktides 4–16 ja 26.

Välistused

26. Käesolevaid välistusi rakendatakse kõikide varakindlustuse kindlustusjuhtumite ja lisakaitsete korral. Kui kahju on tekkinud välistustes kirjeldatud põhjustel, siis ei ole tegu kindlustusjuhtumiga.

LHV ei hüvita:

ETTENÄHTAV KAHJU

- 26.1. kahju, mis oma olemuselt ei ole toimunud äkiliselt ja ettenägematult või mis esineb ennustatava sagedusega (näiteks iga-aastane üleujutus);

TEADAOLEVAD ASJAOLUD

- 26.2. kahju, mis on tekkinud või mille tekkepõhjus on alanud enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille teke oli kindlustuslepingu sõlmimise ajal ilmne (näiteks teadaolev kahjustus, defekt);

RASKE HOOLETUS JA TAHTLUS

- 26.3. kahju, mis on tekkinud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku, kindlustatud isiku või soodustatud isiku tahtluse või raske hooletuse tõttu;

KADUMINE, KAOTAMINE JA UNUSTAMINE

- 26.4. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kaotamise või unustamise, järelvalveta jätmise ning nähtavasse kohta jätmise tagajärjel (näiteks kindlustatud eseme kadumine ühiskasutatavas ruumis);

PIKAAJALINE PROTSESS

- 26.5. kahju, mis on tingitud väsimuspurunemisest või -pragunemisest, murenemisest, loomulikust kulumisest, materjali väsimisest, rikenemisest, korrodeerumisest, erodeerumisest, katlakivi tekkest, mädanemisest, kõdunemisest, seenkahjustusest, hallitusest, vammist, aurustumisest, kaalu vähenemisest, liigniiskusest, kondensaatveest, kuivusest või muust pikema aja jooksul toimuvast nähtusest või protsessist;

KOKKUTÕMBUMINE JA PAISUMINE

- 26.6. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme või selle osade kokkutõmbumise või paisumise tagajärjel. Seda välistust ei rakendata, kui sündmuse põhjustas poliisile märgitud kindlustusjuhtum;

KONSTRUKTSIOONIVIGA JA EBAKVALITEETNE TÖÖ

- 26.7. kahju, mille on põhjustanud konstruktsiooniviga või ebakvaliteetne või nõuetele mittevastav ehitus- või remonditöö;

PROJEKTEERIMINE

- 26.8. kahju ega kulu, mis on otseselt või kaudselt tingitud vigasest või nõuetele mittevastavast projekteerimisest või õigusaktidega sätestatud kohustusliku projekti puudumisest;

PRAAKMATERJAL

- 26.9. kahju ega kulu, mille otsene või kaudne põhjus on materjali- või valmistusviga või sobimatu või ebakvaliteetne materjal või toode. Seda välistust ei rakendata tulekahju ja plahvatuse ning torustiku lekke kindlustusjuhtumi korral;

EHITUSTÖÖD

- 26.10. kahju, mille on põhjustanud ehitustöö kindlustuskohas. Ehitustöö on ehitise püstitamine, renoveerimine, rekonstrueerimine, laiendamine ja lammutamine, ehitise piirde-, kande- ja jäigastavate konstruktsioonide muutmine või asendamine, ehitise tehnosüsteemi või selle osade muutmise või terviklik asendamine ja muu ehitisega seotud tegevus, mille tulemusel ehitisele tekib või muutuvad selle füüsilised omadused või funktsioonid. Ehitamine on ka pinnase või katendi ümberpaigutamine sellises ulatuses, millel on oluline püsiv mõju ümbritsevale keskkonnale ja funktsionaalne seos ehitisega. Seda välistust ei rakendata juhul, kui ehitustöö tagajärjel on tekkinud tulekahju. Ehitustöödest tekkinud tulekahju korral rakendatakse eriomavastutust 10% kahjust, vähemalt 5000 eurot;

MAALIHE, PINNASE LIKUMINE JA MAAVÄRIN

- 26.11. kahju, mis on tekkinud maalihke, pinnase liikumise (näiteks pinnase, sealhulgas ehitise vajumine või kerkimine) või maavärina tagajärjel;

KAHJURID, LINNUD, LOOMAD JA HAIGUSTEKITAJAD

- 26.12. kahju, mille on põhjustanud mikroorganismid, kahjurid, sealhulgas taimekahjurid, haigustekitajad, putukad, närilised, linnud või loomad. Seda välistust ei rakendata tulekahju ja plahvatuse, torustiku lekke ja klaasikahju kindlustusjuhtumi korral;

ILU- JA PISIVEAD

- 26.13. kahju, mis ei mõjuta kindlustatud eseme sihtotstarbelist kasutamist, näiteks ilu- ja pisivead, kriimustused, täkked, plekid, mōlgid, rebendid ning värvitooni muutus ja erinevus;

TUUMARELV, -ENERGIA JA RADIOAKTIIVSUS

- 26.14. kahju, mille otsene või kaudne põhjus on tuumarelv, tuumaenergia või radioaktiivsus;

LÕHKEAINE

- 26.15. kahju, mis on tingitud lõhkeaine valest käitlemisest kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku poolt;

KAEVANDUS-, LÕHKAMIS-, PINNASE- JA RAMMIMISTÖÖD

- 26.16. kahju, mis on tingitud professionaalsest kaevandus-, lõhkamis-, pinnase- või rammimistööst;

AMETIVÕIMUDE TEGEVUS

- 26.17. kahju, mis on tingitud sundvõõrandamisest, konfiskeerimisest või muust samalaadsest sündmusest või õiguspärasest lõhkumisest, demonteerimisest või lammutamisest;

SÕDA, ÜLESTÕUS JA RAHVARAHUTUS

- 26.18. kahju, mille on põhjustanud sõda, invasioon, sõjasarnane olukord, rahvarahutus, mäss, revolutsioon, ülestõus, massiline korratus, riigipööre, erakorraline seisukord või muu sarnane sündmus;

TÖÖKATKESTUS JA STREIK

- 26.19. kahju, mille on põhjustanud töökatkestus või streik;

TERRORISM

- 26.20. kahju või kulu, mille on põhjustanud terrorism või terrorismiakti vältimine, riskide maandamine või olukorra kontrollimine. Terrorism on tegu ehk akt, mis hõlmab, kuid ei piirdu sellega, jõu või vägivalla kasutamist ja/või sellega ähvardades ühe või mitme inimese poolt, kes tegutsevad iseseisvalt või seotult mõne organisatsiooni või valitsusega poliitilisel, usulisel, ideoloogilisel või muul sarnasel eesmärgil, sealhulgas eesmärgiga mõjutada valitsust ja/või tekitada hirmu avalikkuses;

KASUTUSNÕUETE EIRAMINE

- 26.21. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kasutamise tagajärjel viisil, milleks see ei ole ette nähtud, sealhulgas kasutusjuhendit eirates või kasutusnõudeid rikkudes (näiteks seadme ülekoormamine) või kasutades mittetöökorras olevat kindlustatud eset;

TOOTJA, MÜÜJA, TARNIJA, PAIGALDAJA, HOOLDAJA JA EHITAJA VASTUTUS

- 26.22. kahju, mille eest vastutab seaduse või lepingu alusel tootja, müüja, maaletooja, võrguettevõtja, paigaldaja, hooldaja, ehitaja või muu lepingulises suhtes isik;

HOOLDUSTÖÖD, KULUOSAD JA -MATERJAL

- 26.23. kindlustatud eseme hoolduse ja ettenähtud nõuetega vastavusse viimise kulu ega selle käigus asendatava osa maksumust. Seda välistust ei rakendata, kui nimetatud tööde tegemise vajadus on tekkinud poliisile märgitud kindlustusjuhtumi tagajärjel;
- 26.24. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme kuluosale või -materjalile, sealhulgas laagriale, tihendile, filtrile, elektripirnile, kaitsmele, määrdõõlile, jahutusvedelikule, kütusele või muule sarnasele. Seda välistust ei rakendata, kui kuluosa või -materjal sai kahjustada või hävis poliisile märgitud kindlustusjuhtumi tagajärjel;

ELEKTROONILISED ANDMED JA TARKVARA

- 26.25. kahju, mille on põhjustanud andmekadu või muutus andmetes, andmefailide kustumine, kahjustumine, hävimine, vargus või kättesaamatus, pahavara või arvutiviirused, vigane arvutiprogramm, programmeerimisviga, vigane tarkvara või riistvara või magnetvälja mõju andmetele;

KÜBERKURITEGEVUS

- 26.26. kahju, mis on tingitud arvutikuriteost, küberkuritegevusest või küberrünnakust. Seda välistust ei rakendata, kui eelnimetatu tagajärjel on kindlustatud esemele tekkinud füüsiline kahju, mis on otseselt tingitud poliisile märgitud kindlustusjuhtumist (näiteks küberrünnak tekitab tulekahju);

MONTEERIMINE, DEMONTEERIMINE, SEADISTAMINE JA KATSETAMINE

- 26.27. kahju, mis on tingitud ehitise osa, inventari või seadme monteerimisest, demonteerimisest, seadistamisest, katsetamisest või proovikäitamisest või nende tegevuste käigus tehtud laadimis- ja töstetöödest;

TAHTLUS JA RASKE HOOLETUS

- 26.28. kahju, mis on tekkinud kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku tahtluse või raske hooletuse tagajärjel;

KAUBA TÖÖTLEMINE JA KATSETAMINE

- 26.29. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemeks olevale kaubale selle töötlemise, katsetamise või muu füüsilise mõjutamise tagajärjel;

KAUBA RIKNEMINE, ÜLESSULAMINE JA OMADUSE MUUTUMINE

- 26.30. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemeks olevale kaubale riknemise, ülessulamise või omaduse muutumise tagajärjel, kui selle on põhjustanud kütte-, jahutus- või külmutusseadme mittetöötamine, tõrge või vale seadistus või kui kaupa hoiustatakse selleks mitteettenähtud tingimustel;

LOOMULIK RIKNEMINE JA KADU

- 26.31. kahju või väärtuse vähenemist, mis on kindlustatud esemele tekkinud selle loomuliku riknemise või omaduse või kao tagajärjel isegi juhul, kui kindlustusjuhtum ei oleks toimunud;

NAKKUSHAIGUSED

- 26.32. mistahes kahju ega kulu, mille on otseselt või kaudselt põhjustanud nakkushaigus (näiteks viirus, bakter, parasiit) või mille tekkele on aidanud kaasa nakkushaigus või hirm või oht nakkushaiguse ees, olenemata sellest, kas see hirm või oht on tegelik või mitte. Erandina hüvitatakse kindlustatud esemele tekkinud füüsiline kahju, mis on tingitud poliisile märgitud kindlustusjuhtumist ning mille tekkele või suurusele aitas kaasa nakkushaigus või selle oht või nakkushaiguse hirm (näiteks tulekahju). Füüsiline kahju ei ole kindlustatud eseme saastumine või kasutus- kõlbmatuks muutumine või kindlustatud eseme kasutamise piiramine või keelamine nakkushaiguse või selle ohu tõttu või nakkushaiguse hirmu tõttu.

Näide. Nakkushaiguse leviku tõttu piiratakse restorani lubatud inimeste arvu, mistõttu restorani käive väheneb. Tegu ei ole kindlustusjuhtumiga.

Näide. Restoranis leiab aset salmonelloosijuhtum, mille tõttu on kindlustatud esemeks olev kaup saastunud ja lisaks tuleb restoran ajutiselt sulgeda. Tegu ei ole kindlustusjuhtumiga;

KESKKONNAREOSTUS

- 26.33. kahju, mis on tekkinud keskkonnale, sealhulgas keskkonnareostuse eemaldamise kulu;

SUITS, AUR, TOLM, SETE JA TAHM

- 26.34. kahju, mille on põhjustanud suits, aur, tolm, sete, tahm või muu selline, kui see pole põhjuslikus seoses kindlustusjuhtumiga (näiteks tulekahju tagajärjel tekkinud suitsukahjustused);

ÜLEUJUTUS

- 26.35. kahju, mis on tingitud üleujutusest. Üleujutuseks loetakse loodusnähtus, mille on põhjustanud sademed, lume sulamine või põhja-, pinnase- või pinnavee tõus, mida ei suuda maapind või korrektselt projekteeritud kanalisatsiooni-, drenaaži- või muu kuivendussüsteem vastu võtta või ära juhtida. Seda välistust ei rakendata üleujutuse kindlustusjuhtumi korral;

VEE TUNGIMINE EHITISSE

- 26.36. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemele vee, sealhulgas sademe- või sulamisvee tungimisel kindlustatud ehitisse läbi katuse, vundamendi, seina, akna või muu piirdekonstruktsiooni. Seda välistust ei rakendata sademe- ja sulamisvee lisakaitse kindlustusjuhtumi ning üleujutuse kindlustusjuhtumi kirjeldatud ulatuses;

- 26.37. kahju, mis on tekkinud vee, sealhulgas sademe- või sulamisvee tungimisel kindlustatud ehitisse läbi kanalisatsiooni- või sademevee äravoolusüsteemi või selle mittetöötamise, ummistuse, ebapiisava läbilaskevõime või rikke tagajärjel;

INVENTAR, SEADE VÕI KAUP VÄLJASPOOL EHITIST

- 26.38. kahju, mis on tekkinud väljaspool ehitist või lahtises ehitises (näiteks avatud külgedega varjualune) paiknevale kindlustatud esemeks olevale inventarile, seadmele või kaubale, kui see pole ette nähtud kasutamiseks või ladustamiseks välitingimustes;

TRANSPORDI KÄIGUS TEKINUD KAHJU

- 26.39. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemele selle transportimise käigus;

ELEKTRI-, VEE-, AURU- JA GAASIVARUSTUS NING INTERNETIÜHENDUS

- 26.40. kahju, mis on tekkinud kindlustatud esemele elektri-, vee-, auru-, gaasi- või muu energiaallikavarustuse või internetiühenduse häire, katkestuse või puudujäägi tagajärjel;

ELEKTRIHÄIRE

- 26.41. kahju, mis on tingitud kindlustatud eseme välisest elektrihäirest. Elektrihäire on üle- või alapinge, lühis, maandusviga, voolukõikumine või muu kindlustatud eseme väline elektriline nähtus. Seda välistust ei rakendata tulekahju ja plahvatuse (kui tuli väljub elektriseadme või -paigaldise piiridest) ning laiendatud kindlustuse kindlustusjuhtumi korral;

SEADMERIKE

- 26.42. kahju, mis on tingitud kindlustatud esemeks oleva seadme enda sisemisest elektrikkest või mehhaanilisest purunemisest. Seda välistust ei rakendata seadme (näiteks tootmiseseade, arvuti) puhul seadmerikke lisakaitse kindlustusjuhtumi korral ning hoonet teenindava tehnosüsteemi puhul laiendatud kindlustuse kindlustusjuhtumi korral;

OMASTAMINE, PETTUS, KELMUS JA VÄLJAPRESSIMINE

- 26.43. kahju, mis on tekkinud kindlustatud eseme omastamise tõttu kolmanda isiku poolt pettuse, kelmuse või väljapressimise teel;

TUVASTAMATA VARA

- 26.44. kahju varale, mille olemasolu ei ole tõendatud (puuduvad vara jäänused, kviitungid, kasutusjuhendid, panga väljavõtted ja muud tõendid);

ARHEOLOOGILISED VÄLJAKAEVAMISED

- 26.45. kahju ega kulu, mille on põhjustanud arheoloogilised väljakaevamised;

FINANTSKAHJUD

- 26.46. finantskahju, näiteks käibe või kasumi vähenemine, mis on tekkinud kindlustusjuhtumi tagajärjel.

Kindlustussumma ja -väärtus

27. Kindlustussumma on poliisile märgitud suurim väljamakstav rahasumma, mille ulatuses hüvitab LHV kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju.
28. Kindlustussumma ei vähene varakindlustuse kindlustusjuhtumi kindlustushüvitise väljamaksmisel.
29. Kindlustatava eseme kindlustussumma määrab kindlustusvõtja, tuginedes kindlustusväärtusele ja võttes arvesse selle võimaliku muutuse kindlustusperioodi jooksul.
30. Käibemaks lisatakse kindlustusväärtusele juhul, kui kindlustatud isik ei ole käibemaksukohustuslane või tal ei ole võimalik tehtavatelt kuludelt käibemaksu tagasi saada.
31. Kindlustusväärtus on kindlustatud eseme väärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist. Kindlustusväärtuse õigsuse eest vastutab kindlustusvõtja.

EHITISE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 31.1. Ehitise kindlustusväärtus on selle taastamis- või jääkväärtus.
- 31.1.1. Taastamisväärtus on samas kindlustuskohas uue samalaadse ja samade tehniliste omadustega ehitise taastamise maksumus (s.o ehitusmaksumus) vahetult enne kindlustusjuhtumit.
- 31.1.2. Jääkväärtus on taastamisväärtus, mida on vähendatud ehitise kulumi võrra. Jääkväärtus on ehitise kindlustusväärtuseks juhul, kui kindlustuslepingus on ehitise kindlustusväärtuseks märgitud jääkväärtus või kui ehitise kulum on üle 50%.

INVENTARI JA SEADMETE KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 31.2. Inventari ja seadmete kindlustusväärtus on nende taassoetamis- või turuväärtus.
- 31.2.1. Taassoetamisväärtus on uue sama tüüpi, samasuguse kasutusotstarbega, samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning sama kompleksusega inventari või seadme soetusmaksumus koos transpordi- ja montaažikuludega vahetult enne kindlustusjuhtumit. Kui sama tüüpi, samasuguse kasutusotstarbega, samasuguste tehniliste näitajate ja omadustega ning sama kompleksusega inventari või seadet ei ole saada, siis määratakse kindlustusväärtus muu, võimalikult sarnase omadustega ja näitajatega uue inventari või seadme põhjal.
- 31.2.2. Turuväärtus on taassoetamisväärtus, mida on vähendatud inventari või seadme kulumi võrra. Turuväärtus on inventari või seadme kindlustusväärtuseks juhul, kui kindlustuslepingus on inventari või seadme kindlustusväärtuseks märgitud turuväärtus või kui inventari või seadme vanusest ja amortisatsioonist tulenev kulum on üle 50%.

KAUBA KINDLUSTUSVÄÄRTUS

- 31.3. Kauba kindlustusväärtus on selle taassoetamis- või taastootmisväärtus.
- 31.3.1. Taassoetamisväärtus on samaväärse kauba suurim võimalik maksumus kindlustuskohas kindlustusperioodi jooksul selle taassoetamiseks koos transpordikuludega. Kauba kindlustusväärtus ei sisalda kindlustatud isiku kasumiosa ega muid kulusid.
- 31.3.2. Taastootmisväärtus on samaväärse kauba suurim võimalik maksumus kindlustuskohas kindlustusperioodi jooksul selle taastootmiseks juhul, kui kindlustatud esemeks on kindlustatu enda poolt toodetud kaup. Taastootmisväärtus sisaldab tooraine soetamiskulusid ja otseseid tootmiskulusid. Kauba kindlustusväärtus ei sisalda kindlustatud isiku kasumiosa ega muid kulusid.

Hüvitispiir

- 32. Hüvitispiir on kindlustuslepingus kokkulepitud suurim väljamakstav kindlustushüvitise summa ühe kindlustusjuhtumi kohta, mille korral ei rakendata alakindlustuse tingimusi. Hüvitispiiriga kindlustamine on kokku lepitud ainult juhul, kui kindlustuslepingus on sellekohane märges. Hüvitispiir mitte ei lisandu kindlustussummale, vaid sisaldub selles.

Hüvitatavad lisakulud

- 33. Varakindlustuse kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV lisaks varalisele kahjule kuni 10% ulatuses kindlustatud eseme kindlustussummast, kuid mitte suuremas summas kui 300 000 eurot, ka järgmised lisakulud:

KAHJU ÄRAHOIDMISE VÕI VÄHENDAMISE KULUD

- 33.1. kahju ärahoidmise või vähendamise mõistlikud ja põhjendatud kulud isegi juhul, kui need ei andnud soovitud tulemust;

KORISTUS- JA LAMMUTUSKULUD

- 33.2. kahjustunud või hävinud kindlustatud eseme põhjendatud koristus- ja lammutuskulud, sealhulgas koristus- ja lammutusprahi äraveo ja utiliseerimise kulud, arvestades järgmisi erandeid:
- 33.2.1. koristus- ja lammutuskulud hüvitatakse ainult juhul, kui kahjustunud või hävinud kindlustatud ese taastatakse, taassoetatakse või -toodetakse;

- 33.2.2. kui varakindlustuse kahju ning koristus- ja lammutustööde kulude kogusumma ületab kahjustunud või hävinud kindlustatud eseme kindlustussumma, siis hüvitab LHV need lisakulud kuni 100 000 euro ulatuses kindlustusjuhtumi kohta;

ÕIGUSAKTIDEST TINGITUD LISAKULUD

- 33.3. kindlustatud eseme taastamiseks vajalikud põhjendatud lisakulud, mis on tingitud õigusaktidest tulenevatest nõuetest, arvestades järgmisi erandeid:
- 33.3.1. õigusaktidest tulenevate nõuete lisakulud hüvitatakse ainult juhul, kui kahjustunud või hävinud kindlustatud ese taastatakse;
- 33.3.2. kui varakindlustuse kahju ja õigusaktidest tulenevate nõuete lisakulude kogusumma ületab kahjustunud või hävinud kindlustatud eseme kindlustussumma, siis hüvitab LHV need lisakulud kuni 10 000 euro ulatuses kindlustusjuhtumi kohta. LHV ei hüvita keskkonnakahjude likvideerimisega seotud kulu;
- 33.3.3. LHV ei hüvita kulu, mille kindlustusvõtja oleks pidanud tegema õigusaktidest tulenevate nõuete täitmiseks ka juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud ning olenemata sellest, kas ametivõimud olid selle kohta väljastanud ettekirjutuse või mitte.

Kindlustushüvitis ja hüvitamise põhimõtted varakindlustuses

34. Kindlustushüvitis on rahasumma, mille LHV maksab välja kindlustusjuhtumi korral tekkinud varalise kahju ja kindlustuslepingus kokkulepitud lisakulude hüvitamiseks. Kindlustushüvitise arvutamise aluseks võetakse kindlustatud eseme kindlustusväärtus vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist.
35. LHV-l on õigus otsustada, kas ta maksab hüvitise rahas või hüvitab kahjustatud kindlustatud eseme taastamise, taassoetamise või taastootmise või samaväärsega asendamise kulud.
36. Kindlustushüvitisest arvestatakse maha omavastutus.
37. Kui ehitise kindlustusväärtuseks on jääkväärtus, siis vähendatakse kahjusummat sellises proportsioonis, nagu on jääkväärtuse suhe taastamisväärtusesse.
38. Kui kindlustusvõtja ei soovi ehitist taastada, siis hüvitab LHV kahju, lähtudes ehitise taastamiseks koostatud mõistlikust ja põhjendatud kalkulatsioonist, millest arvestatakse maha kahjustunud või hävinud ehitise füüsilise kulumiga proportsionaalne osa.
39. Inventari ja seadmete kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV eseme remondikulud. Kui kindlustatud ese on varastatud, röövitud või hävinud või kahjustunud selliselt, et seda ei ole võimalik või mõistlik taastada, siis hüvitab LHV eseme maksumuse taassoetamisväärtuses või turuväärtuses.
40. Kui inventari ja seadmete kindlustusväärtuseks on turuväärtus ning kindlustatud eset on võimalik remontida, siis hüvitab LHV kindlustusjuhtumi tagajärjel kahjustatud kindlustatud eseme remondikulud. Kui kindlustatud eset ei ole võimalik või mõistlik remontida, siis hüvitab LHV kindlustatud eseme turuväärtuse vahetult enne kindlustusjuhtumi toimumist, vähendades kahjusummat sellises proportsioonis, nagu on turuväärtuse suhe taassoetamisväärtusesse.
41. Kauba kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV kulud kauba taassoetamiseks koos transpordikuludega või kui kauba on tootnud kindlustatud isik ise, siis hüvitab LHV kulud kauba taastootmiseks koos vajalike tooraine soetamis- ja otseste tootmiskuludega. LHV ei hüvita kindlustatud isiku kasumiosa ega muid kulusid.
42. Hüvitispiiriga kindlustamise korral hüvitab LHV tekkinud kahju kuni kindlustuslepingus kokkulepitud kindlustushüvitise ülempiirini. Alakindlustuse tingimusi ei rakendata.
43. LHV võib hävinud eseme asendada samaväärse esemega või maksta kindlustushüvitise välja rahas ulatuses, mis on võrdne asendatava eseme taassoetamisväärtusega.
44. LHV-l ei ole kohustust hüvitada eseme säilinud osa väärtust.
45. Muud tingimustesse või poliisile märgitud kulud hüvitab LHV nende suurust tõendava dokumendi alusel mõistlikus ja põhjendatud ulatuses.
46. Vara kindlustushüvitisele rakendatakse tingimuste punktides 47.4–47.6 toodud ala-, üle- ja mitmekordse kindlustuse sätteid.
47. Lisaks lähtub LHV kahju hüvitamisel tingimuste punktides 123–126 toodud hüvitamise üldpõhimõtetest.

OMAVASTUTUS

- 47.1. Omavastutus on kindlustuslepingus märgitud rahasumma, mis on kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja kanda.
- 47.2. Omavastutus arvestatakse väljamakstavast kindlustushüvitisest maha. Kui kindlustatud ese on kahjustunud või hävinud mitme kindlustusjuhtumi tagajärjel, siis kohaldatakse omavastutust iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.
- 47.3. Ühe kindlustusjuhtumi raames rakendatakse varakindlustuse ja/või vastutuskindlustuse kahjudele ainult üht, suurimat omavastutust.

ALA-, ÜLE- JA MITMEKORDNE KINDLUSTUS

Alakindlustus

- 47.4. Kui kindlustusjuhtumi toimumise hetkel on poliisile märgitud kindlustussumma üle 15% väiksem kui kindlustusväärtus, siis vastutab LHV kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtusesse.

Näide. Kahju tekib summas 10 000 eurot ja omavastutus on 500 eurot. Hoone kindlustussumma on 100 000 eurot, tegelik kindlustusväärtus 200 000 eurot. Väljamakstav kindlustushüvitis on $10\,000 \times 100\,000 / 200\,000 - 500 = 4500$ eurot, sest hoone on 50% ulatuses alakindlustatud.

Ülekindlustus

- 47.5. Kui poliisile märgitud kindlustussumma ületab kindlustusväärtuse, siis on tegu ülekindlustusega ja LHV hüvitab tegeliku kahjusumma.

Mitmekordne kindlustus

- 47.6. Kui kindlustusvõtja kindlustab sama kindlustusriski mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate väljamakstavate kindlustushüvitiste kogusumma ületab kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületavad kindlustusväärtuse, siis vastutavad kindlustusandjad solidaarselt. Mitmekordse kindlustuse korral peab kindlustusvõtja LHV-d viivitamatult teavitama.

Ohutusnõuded

48. Järgnevaid ohutusnõudeid rakendatakse LHV ettevõttekindlustuses nii vara-, äriatkemise- kui ka vastutuskindlustusele.
49. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud järgima ohutusnõudeid, mis tulenevad kehtivatest õigusaktidest, kasutusjuhenditest ning kindlustuslepingus ja -tingimustes kehtestatud ohutusnõuetest.
50. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isik on kohustatud kindlustatud eset kasutama, hooldama ja hoiustama vastavalt kehtivatele õigusaktidele, kasutusjuhenditele ja kindlustuslepingus või -tingimustes kehtestatud ohutusnõuetele.
51. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isik on kohustatud täitma mõistlikku hoolsuskohustust ning käituma tavapärase hoolsusega, võtma kasutusele mõistlikud meetmed kahju tekkimise ärahoidmiseks ning kahju tekkimisel selle minimeerimiseks.
52. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud võtma tarvitusele abinõud korduva kahju vältimiseks.
53. LHV-l on õigus hüvitamisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada juhul, kui kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik ei ole järginud õigusaktides, kasutusjuhendites, kindlustuslepingus ja -tingimustes kehtestatud ohutusnõudeid ning selle tagajärjel tekkis kahju või esines põhjuslik seos kahjujuhtumiga.

TULEOHUTUS

Lisaks sellele, et kindlustusvõtja korraldab ise tuleohutusnõuete täitmise, juhib LHV eraldi tähelepanu alljärgnevale tuleohutusega seotule.

Üldised tuleohutusnõuded

- 53.1. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isik peavad järgima tuleohutuse seaduses, teistes õigusaktides, kasutus- ja hooldusjuhendites ning mujal sätestatud tuleohutusnõudeid.
- 53.2. Kindlustusvõtjal ja temaga võrdsustatud isikul peavad olema teadmised tuleohu vältimiseks ja tegutsemiseks tulekahju korral.

- 53.3. Kindlustuskohas peavad olema nõuetekohased, töökorras, hooldatud ja kontrollitud esmased tulekustutusvahendid. Nende asukohad peavad olema märgistatud ja ligipääs neile ei tohi olla takistatud.
- 53.4. Kindlustuskoha siseruume ja territooriumi ning kindlustuskohas paiknevaid seadmeid ja masinaid tuleb korrapäraselt puhastada prügist ja jäätmetest.
- 53.5. Prügi ja jäätmed tuleb territooriumile paigutada nii, et nende süttimise korral oleks tule levik takistatud.
- 53.6. Ülemäärane põlemiskoormus (näiteks kaubaalused ja pakkematerjal) tuleb tököhalt kõrvaldada kohe pärast nendega töö lõpetamist.
- 53.7. Materjale, gaase ja vedelikke tuleb kasutada ja hoiustada vastavalt tootja juhiste ning kehtivatele ohutusnõuetele ja piirkogustele.
- 53.8. Põlevvedelike, gaasi ja muude ohtlike ainete anumad ei tohi lekkida.
- 53.9. Ruumides, kus esineb tule- või plahvatusoht, ei ole lubatud kasutada lahtist tuld, sädemeid tekitavaid tööriistu, seadmeid, masinaid ega esemeid.
- 53.10. Ehitiste evakuaatsiooniteed, väljapääsud ja vahekäigud tuleb hoida vabad ja korras.
- 53.11. Hoone seinte vahetus läheduses ei tohi ladustada tuleohtlikke materjale, seadmeid ega masinaid.
- 53.12. Suitsetada on lubatud ainult selleks ettenähtud ja vastavalt sisustatud kohtades.
- 53.13. Tuletõkkeuksi, -luuke ja -aknaid tuleb hooldada ettenähtud sagedusega.
- 53.14. Tuletõkkeüksed peavad olema suletud, välja arvatud automaatselt toimivad ukSED, millele tuleb tagada takistamatu sulgumine.
- 53.15. Avad ja kommunikatsioonide läbiviigud tuleb kogu tarindi paksuses täita sellise mittepõleva materjaliga, mis ei vähenda tarindi tulepüsivusaega.
- 53.16. Nõrkvoolu- ja serveriruumid peavad olema kooskõlas neile kehtestatud tuleohutusnõuetega.
- 53.17. Esemeid tohib ladustada hoones või selle vahetus läheduses ainult selleks ettenähtud alal ning viisil, mis on kooskõlas tuleohutusnõuetega ja muude kehtivate normidega.
- 53.18. Põlevmaterjali hoiustamisel tuleb lähtuda kehtivatest normidest, sealhulgas arvestada ohtlike ainete ühtesobivust ja ohutut kaugust ehitistest.
- 53.19. Evakuaatsiooniteid ning juurdepääsu elektrilahutusseadmetele ja tulekustutusvahenditele ei tohi tõkestada.
- 53.20. Kõik mahutid, seadmed ja masinad, mis puutuvad kokku tuleohtlike materjalidega, peavad olema maandatud.
- 53.21. Tõstukite ja käsitööriistade akusid tuleb laadida selleks ettenähtud kohas. Laadimisseade peab olema paigaldatud tulekindlale konstruktsioonile. Laadimiskoha vahetus läheduses ei tohi ladustada põlevmaterjale.
- 53.22. Pikendusjuhtmete kasutamisel ei tohi ületada tootjapoolset maksimaalset ettenähtud koormust.
- 53.23. Kütteseadme peab vastama ehitise või kütteseadme ehitusprojektile.
- 53.24. Kütteseadme (sealhulgas ajutise kütteseadme) paigaldamisel ja kasutamisel tuleb jälgida sellele määratud ohutuskauget, selle paigaldus-, seadistus-, kasutus- ja hooldusjuhendit, kehtivaid õigusakte ning nõudeid kütteseadme tehnilisele korrashoiule ja seisundile.
- 53.25. Hoonesse ehitatud tahkekütusel töötav kütteseadme (sealhulgas ahi, pliit, kamin) peab olema seadustatud ja selle ohutuse peab olema tõendanud pädev ekspert. Kütteseadmete suitsulõõre tuleb puhastada vastavalt kasutuskooormusele, kuid vähemalt kord aastas.
- 53.26. Elektrisüsteemi projekteerimisel, paigaldamisel, seadistamisel, kasutamisel ja hooldamisel tuleb järgida nõudeid selle tehnilisele korrashoiule ja seisundile ning kehtivaid õigusakte. Elektrisüsteemile peab tegema seaduses sätestatud korra alusel auditi.
- 53.27. Ventilatsioonisüsteemi projekteerimisel, paigaldamisel, seadistamisel, kasutamisel ja hooldamisel tuleb järgida nõudeid selle tehnilisele korrashoiule ja seisundile ning kehtivaid õigusakte. Ventilatsioonisüsteemi (sealhulgas torustikud ja äratõmbesüsteemid ning nende filtrid) tuleb puhastada tootja või paigaldaja juhiste alusel ning samu juhiseid tuleb kasutada ka ventilatsioonisüsteemi (sealhulgas torustikud ja äratõmbesüsteemid ning nende filtrid) väljavahetamisel.

Tulekahjusignalisatsioon

- 53.28. Kui tulekahjusignalisatsioon on olemas, siis peab see olema ööpäev läbi sisse lülitatud, töökorras ja regulaarselt hooldatud.
- 53.29. Tulekahjusignalisatsioon peab toimima selliselt, et see rakendub ohu korral ja tagab häire edastamise vähemalt ühele järgmistest väljunditest: turvaettevõttesse, vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile või kindlustuskohas viibivale valvurile.
- 53.30. Tulekahjusignalisatsiooni projekteerimisel, paigaldamisel, seadistamisel, kasutamisel ja hooldamisel tuleb järgida nõudeid selle tehnilisele korrashoiule ja seisundile ning kehtivaid õigusakte.

Automaatne tulekustutussüsteem

- 53.31. Kui automaatne tulekustutussüsteem on olemas, siis peab see olema töökorras.
- 53.32. Automaatse tulekustutussüsteemi projekteerimisel, paigaldamisel, seadistamisel, kasutamisel ja hooldamisel tuleb järgida nõudeid selle tehnilisele korrashoiule ja seisundile ning kehtivaid õigusakte.

Tuletööd

- 53.33. Tuletööd on tööd, mille käigus materjali, detaili või eseme töötlemisel kasutatakse leeki, tekivad sädemed või kõrgem temperatuur ning mille mõjul võib süttida põlevmaterjal ning tekib reaalne tuleoht. Tuletööd on näiteks keevitamine, metalli lõikamine ketaslõikuriga, bituumeni kuumutamine ja gaasleegi kasutamine.
- 53.34. Tuletöid tohib teha ainult kooskõlas kehtivate õigusaktidega.
- 53.35. Tuletöid võib teha ainult isik, kellel on vastav kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.
- 53.36. Tuletööde tegemise ajal tuleb tagada pidev tuleohutus ja järelevalve. Tuletööde järel tuleb tagada tuletöö koha pidev kontroll kuni tuleohu äralangemiseni.

MURDVARGUSE JA VANDALISMIVASTASED OHUTUSNÕUDED**Valvesignalisatsioon**

- 53.37. Kui valvesignalisatsioon on olemas, siis tuleb see kindlustuskohast lahkumise korral lülitada valveseisundisse.
- 53.38. Valvesignalisatsioon peab toimima selliselt, et see ohu korral rakendub ja tagab häire edastamise vähemalt ühele järgmistest väljunditest: turvaettevõttesse, vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile või kindlustuskohas viibivale valvurile.
- 53.39. Valvesignalisatsioon peab olema paigaldatud selliselt, et kindlustatud ese, millele on valitud murdvarguse kindlustuskaitse, paikneb valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonnas.
- 53.40. Ladustamine, ehitustehniline lahendus, mööblipaigutus ja muu selline ei tohi vähendada valvesignalisatsioonisüsteemi andurite tööpiirkonda ega tundlikkust. Arvestada tuleb, et hoonesse või seal asuvasse ruumi võidakse sisse murda ukse, akna, seina või katuse kaudu või muul viisil.
- 53.41. Kindlustusvõtja on kohustatud tagama, et valvesignalisatsiooni rakendumise ja häire saamise korral vaatab turvafirma töötaja või kindlustusvõtja esindaja kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi üle nii seest kui ka väljast.
- 53.42. Valvesignalisatsioon peab olema töökorras ja selle toimimine ei tohi olla häiritud kindlustusvõtja ega temaga võrdsustatud isikute tegevuse või tegevusetuse tõttu.
- 53.43. Valvesignalisatsiooni koodid ei tohi sattuda kolmanda isiku kätte.

Lukustamine

- 53.44. Kindlustatud eset (inventar, seade või kaup) ei tohi jätta vahetu järelevalveta või lukustamata ruumi.
- 53.45. Kindlustuskohast lahkumise korral peavad kindlustuskohaks oleva hoone või ruumi kõik aknad, luugid ja muud avad olema suletud selliselt, et ilma sulguri(te) või sissepääsu takistava tõkke lõhkumise või eemaldamiseta ei ole võimalik kindlustuskohta siseneda. Lisaks tuleb veenduda, et kõik kõrvalised isikud on kindlustuskohast lahkunud.
- 53.46. Sularaha, väärisesemeid, -metalle ja -kive tuleb hoiustada kohtkindlalt paigaldatud lukustatud seifis või turvakapis.
- 53.47. Kindlustuskohast lahkumise korral peavad seal asuvad seifid ja turvakapid olema suletud ja lukustatud ning nende võtmeid ei tohi hoiustada samas ruumis.

- 53.48. Lukkude võtmeid ja avamiskoodi, samuti valvesignalisatsiooni võtmeid ja koodi ei tohi hoida kohas ega viisil, mis võimaldaks kolmandal isikul neile juurdepääsu. Kui võti või kood kaob või satub ebaseaduslikku valdusesse, siis peab kindlustatud isik luku või koodi viivitamata vahetama.

Kindlustuskohas väljaspool ehitist asuv kindlustatud ese

- 53.49. Kui kindlustatud esemeks on kindlustuskohas väljaspool ehitist asuv inventar, seade või kaup, siis peab kindlustuskoha kinnistu, millel need asuvad, vastama vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
- 53.49.1. olema ümbritsetud katkematu ja maapinnaga püsivalt ühendatud taraga, mille kõrgus on vähemalt 1,5 meetrit ja mille väravad on lukustatud selliselt, et ilma värava või selle lukustuse lõhkumise või muukimiseta ei ole võimalik väravat avada;
- 53.49.2. olema varustatud kogu kinnistu perimeetri ulatuses töökorras elektroonilise valvega, mis tagab häire edastamise vähemalt ühele järgmistest väljunditest: turvaettevõttesse, vähemalt kahele pidevalt jälgitavale mobiiltelefonile või kindlustuskohas viibivale valvurile.

Kindlustatud ese väljaspool kindlustuskohta

- 53.50. Kui kindlustatud esemed, sealhulgas kaasaskantavad esemed (näiteks sülearvuti, tööriistad), asuvad väljaspool poliisile märgitud kindlustuskohta, siis peab olema täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:
- 53.50.1. kindlustatud ese on kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isiku vahetu järelevalve all;
- 53.50.2. kindlustatud ese asub lukustatud ruumis või sõidukis ning ei ole jäetud nähtavasse kohta. Sõiduki signalisatsioonisüsteem on töökorras ja aktiveeritud.

MUUD OHUTUSNÕUDED

- 53.51. Kaupa tuleb hoida vähemalt 12 cm kõrgusel põrandapinnast.
- 53.52. Kindlustuskohas peab olema tagatud regulaarne lume- ja jääkoristus ehitiste konstruktsioonidelt ning libedusetõrje kindlustuskoha territooriumil olevatel teedel.
- 53.53. Peab olema tagatud, et kindlustuskoha territooriumil paiknev ohtlik kõrghaljastus (puud ja puuoksad) eemaldatakse õigel ajal.
- 53.54. Seadme kasutuselevõtul ja kasutamisel tuleb järgida selle paigaldus-, seadistus-, kasutus- ja hooldusjuhendit ning nõudeid tehnilisele korrasolevusele ja seisundile.
- 53.55. Seadmed ja masinad, mille seiskumise korral võimaliku elektrikatkestuse ajal võib tekkida kahju (näiteks külmumine küttega jäämise korral), tuleb varustada alternatiivse elektritoitesüsteemiga, et tagada seadme või masina toimimine elektrikatkestuse lõpuni.
- 53.56. Kindlustusvõtja on kohustatud hoolitsema veevarustus-, kanalisatsiooni- ja küttesüsteemi korrasoleku eest.
- 53.57. Veevarustus-, kanalisatsiooni- ja küttesüsteemis (sealhulgas torustikud) oleva vedeliku külmumisohu vältimiseks tuleb tagada piisav temperatuur hoone nendes osades, kus asuvad nimetatud süsteemid. Kasutamata või kütmata hoones või hoone osades tuleb nimetatud süsteemid vedelikust tühjendada, seejärel sulgeda ja hoida tühjana.
- 53.58. Ehitise katust, vihmavee- ja kanalisatsioonitorustikku, settekaeve ning vee äravoolu drenaaže tuleb regulaarselt kontrollida ja hooldada.
- 53.59. Ehitise kanalisatsioonisüsteemile peab olema paigaldatud toimiv tagasivooluklapp.
- 53.60. Lokaalseid settekaeve ja muid reovee kogumiseks kasutatavaid mahuteid tuleb regulaarselt tühjendada.
- 53.61. Ehitus-, remondi- ja hooldustöid tehes tuleb järgida vastava valdkonna ohutusnõudeid, ehitusseadustikust tulenevaid nõudeid, tootja kasutusjuhendeid ning muid ettekirjutisi ja norme, mis kehtivad sellele tööle.
- 53.62. Kindlustusvõtja selgitab enne töö alustamist välja vee-, kanalisatsiooni-, elektripaigaldiste-, kütte- ja/või ventilatsioonisüsteemi asukoha ning on selles veendunud ega tee töid selliselt, mis võiks anda alust kahju tekkele. See ohutusnõue kehtib ka näiteks piltide, valgustite, nagide ja peegli paigaldamisele.

Äriatkemise kindlustus

Äriatkemise kindlustuse tingimused on osa LHV-ga sõlmitud ettevõttekindlustuse varakindlustuse kindlustuslepingust, kui selles kindlustuslepingus on valitud äriatkemise kindlustuse kindlustuskaitse. Äriatkemise kindlustuse tingimustes reguleerimata küsimustes juhendatakse poliisile märgitud eritingimustest, LHV ettevõttekindlustuse varakindlustuse tingimustest, LHV ettevõttekindlustuse tingimuste üldosast ning võlaõigusseadusest ja teistest kehtivatest õigusaktidest.

Kindlustatud ese

54. Kindlustatud esemeks võivad olla poliisil nimetatud ärikasum, püsikulud, rendi- või üüritulu või muud kokkulepitud kulud. Poliisil nimetamata esemed ei ole kindlustatud ja nendega seoses tekkinud kahju LHV ei hüvita.

ÄRIKASUM

- 54.1. Ärikasum on kindlustuslepingus kirjeldatud majandustegevuse müügitulu, millest on lahutatud müüdud kaupade või teenuste otsesed kulud, püsikulud ja muutuvkulud.

PÜSIKULUD

- 54.2. Püsikulud on kindlustuslepingus kirjeldatud majandustegevusega seotud kulud, mis ei sõltu toodangu, kauba või teenuse mahu muutustest ja säilivad ka pärast äriatkemise kindlustusjuhtumit. Püsikulud hüvitab LHV ainult juhul, kui nende edasine tasumine on majanduslikult ja kehtivate õigusaktide alusel põhjendatud ning need kulud oleksid tehtud ka siis, kui kindlustusjuhtumit poleks toimunud.

RENDI- VÕI ÜÜRITULU

- 54.3. Rendi- või üüritulu on kindlustatud isikule rendi- või üürilepingu alusel makstav rendi- või üüritasu poliisile märgitud ehitise või selle osa väljarentimise või -üürimise eest. Rendi- või üüritulu hulka ei arvata kõrvalkulusid ega muid rendile või üürile lisanduvaid kulusid, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

MUUD KOKKULEPITUD KULUD

- 54.4. Kui poliisil on sellekohane märgi, siis on kindlustatud esemeks ka muud kulud, mis võivad kindlustatud isikul tekkida või säilida kindlustusjuhtumi korral.

MITTEKINDLUSTATAV ESE

- 54.5. Kui poliisile ei ole märgitud teisiti, siis ei ole kindlustatud esemeks:
- 54.5.1. muutuvkulud ega otsesed kulud, mis sõltuvad kindlustatud majandustegevuse mahust (näiteks autoriõiguse-, patendi- ja litsentsitasud, kindlustusmaksed);
 - 54.5.2. riiklikud ja kohalikud maksud (näiteks käibemaks, tulumaks, tollimaks, aktsiisimaks);
 - 54.5.3. finantstulu ja muud erakorralised tulud ning sellised tulud ja kulud, mis ei ole kindlustatud majandustegevusega otseselt seotud;
 - 54.5.4. kaupade ja muude abivahendite hankimisega seotud kulud;
 - 54.5.5. kaupade ja teenuste müügiga kaasnevad transpordikulud.

Kindlustusjuhtum

55. Äriatkemise kindlustusjuhtum on kindlustuslepingus kirjeldatud majandustegevuse katkemine või tõrge, mille on põhjustanud kindlustusjuhtumi toimumise hetkel LHV-s kehtiva ettevõttekindlustusega kindlustatud varaga toimunud kindlustusjuhtum.
56. Kindlustuskaitse kehtib ainult juhul, kui LHV-l on tekkinud kahju hüvitamise kohustus varakindlustuse kindlustusjuhtumi alusel.

Välistused

57. Käesolevaid välistusi rakendatakse kõikide äriatkemise kindlustuse kindlustusjuhtumite korral. Kui kahju on tekkinud välistustes kirjeldatud põhjustel, siis ei ole tegu kindlustusjuhtumiga.

LHV ei hüvita:

PÕHJUSLIKU SEOSE PUUDUMINE VARAKINDLUSTUSEGA

- 57.1. kahju, millel puudub põhjuslik seos ettevõttekindlustusega kindlustatud vara kindlustusjuhtumiga;

KINDLUSTATUD ISIKU TEGEVUS VÕI TEGEVUSETUS JA FINANTSVAHENDITE PUUDUMINE

- 57.2. kahju, mis on tingitud kindlustatud isiku tegevusest või tegevusetusest ning raha või muude vahendite puudumisest, et taastada kahjueelne olukord;
- 57.3. kahju, mille on põhjustanud vara või majandustegevuse taastamise pikenemine kindlustatud isikust tuleneval põhjusel;

DOKUMENTIDE, PLAANIDE JA MUU KADUMINE JA HÄVIMINE

- 57.4. kahju, mille on põhjustanud dokumentide, plaanide, sularaha, väärtpaberite või muude kirjalike märkmete ja andmekandjate kadumine, kahjustumine või hävimine;

AMETIVÕIMUDE TEGEVUS VÕI TEGEVUSETUS

- 57.5. kahju, mis on tingitud riigi või kohaliku omavalitsuse tegevusest või tegevusetusest. Kui kahjueelse olukorra taastamine pikeneb riigi või kohaliku omavalitsuse tegevuse või tegevusetuse tõttu, siis hüvitab LHV kahju ajavahemiku eest, mis oleks eksperdi hinnangu järgi kulunud sama äritegevuse taasalustamiseks juhul, kui riigi või kohaliku omavalitsuse tegevust või tegevusetust ei oleks toimunud, kuid mitte rohkem kui poliisile märgitud vastutisperioodi eest;

ÄRIPARTNERITE LEPINGULISED KOHUSTUSED

- 57.6. kahju, mille on põhjustanud lepinguliste kohustuste mittetäitmine äripartneri poolt;

KOLMANDA ISIKU POOLT HÜVITATAV KAHJU

- 57.7. kahju, mille hüvitab kolmas isik või mis hüvitatakse muu kindlustuslepingu alusel;

TRAHVID JA SANKTSIOONID

- 57.8. kahju, mille on põhjustanud trahvid ja sanktsioonid, mis tulenevad kindlustusvõtja lepingulise kohustuse täitmata jätmisest;

PUUDULIK RAAMATUPIDAMINE

- 57.9. kahju, mis on tekkinud puuduliku raamatupidamise tagajärjel;

ÄRIÜHIGU LIKVIDEERIMINE

- 57.10. äriühingu likvideerimise kulud.

Kindlustussumma ja -väärtus

58. Kindlustussumma on poliisile märgitud suurim väljamakstav rahasumma, mille ulatuses LHV hüvitab kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud kahju.
59. Kindlustussumma ei vähene äriatkemise kindlustuse kindlustusjuhtumi kindlustushüvitise väljamaksmisel.
60. Kindlustatava eseme kindlustussumma määrab kindlustusvõtja, tuginedes kindlustusväärtusele ja võttes arvesse selle võimalikku muutust kindlustusperioodi jooksul.
61. Kindlustusväärtus on kindlustatud eseme maksimaalne väärtus, s.o suurim oodatav ärikasum, püsikulud, rendi- või üüritulu või muud kokkulepitud kulud, mis oleksid tekkinud vastutisperioodi jooksul juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustusandjale esitama korrektse kindlustusväärtuse.

Raamatupidamiskohustus

62. Kindlustatud isikul on kohustus teostada raamatupidamist vastavalt heale raamatupidamistavale, kehtivale raamatupidamise seadusele ja teistele Eesti Vabariigi õigusaktidele ning tagada raamatupidamisdokumentide säilimine.

Hüvitatavad lisakulud

63. LHV hüvitab majandustegevuse katkemise kahju vähendamiseks ja ärahoidmiseks tehtud põhjendatud lisakulud juhul, kui need on LHV-ga enne kooskõlastatud ning vähendavad LHV hüvitamiskohustuse suurust. Põhjendatud lisakulud on:
- 63.1. ajutise asenduspinna rendikulu;
- 63.2. ajutisele asenduspinnale ja tagasi kindlustuskohta kolimise kulud;
- 63.3. ületunnitöö tasu.
64. Tingimuste punktis 63 nimetatud põhjendatud kulud hüvitab LHV maksimaalselt vastutusperioodi ulatuses ning kuni 10% ulatuses kindlustusjuhtumiga seotud kindlustatud eseme kindlustussummast, kuid mitte suuremas summas kui 300 000 eurot. Kui ärikatkemise kindlustuse kahju ja punktis 63 loetletud kulude summa ületab kindlustatud eseme kindlustussumma, siis hüvitab LHV need lisakulud kuni 10 000 euro ulatuses kindlustusjuhtumi kohta.

Vastutusperiood

65. Vastutusperiood on poliisile märgitud pikim ajavahemik, mille eest LHV maksab ärikatkemise hüvitist.
66. Vastutusperiood algab varakindlustuse kindlustusjuhtumi toimumise hetkel ja lõpeb sellise majandusliku olukorra saavutamise, milles oleks kindlustatud isik olnud juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud, kuid mitte pikemalt kui poliisile märgitud ajavahemik.

Hüvitamise põhimõtted ärikatkemise kindlustuses

67. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV tekkinud kahju äritegevuse katkemise aja eest, mis algab kindlustusjuhtumi toimumise hetkel ja lõpeb kahjueelse majandusliku olukorra saavutamise, see tähendab olukorraga, milles oleks kindlustatud isik olnud juhul, kui kindlustusjuhtumit ei oleks toimunud, kuid mitte pikemalt kui poliisile märgitud vastutusperioodi eest.
68. Ärikatkemise kahju suuruse arvutamisel võtab LHV arvesse kõik asjaolud, mis oleksid võinud ettevõtte tulemusi mõjutada juhul, kui kindlustusjuhtumit poleks toimunud (näiteks hooajalisus, turuolukord).
69. LHV võtab kindlustushüvitise arvutamisel aluseks nõuetekohaselt vormistatud raamatupidamisdokumendid, milleks on kindlustatud isiku majandusnäitajate prognoosid vastutusperioodi ulatuses ja kuni kolme eelmise majandusaasta majandusnäitajad. LHV ei hüvita kahju juhul, kui nimetatud dokumente ei esitata.
70. Ärikatkemise kindlustushüvitise puhul, sealhulgas tekkinud lisakulude hüvitamisel, rakendatakse tingimuste punktides 79.1–79.3 toodud ala-, üle- ja mitmekordse kindlustuse tingimusi.
71. Kui LHV keeldub osaliselt või täielikult varakindlustuse kahju hüvitamisest, siis on tal õigus keelduda samas proportsioonis ka ärikatkemise hüvitise väljamaksmisest.
72. Kui ärikatkemise kindlustusjuhtumi põhjustanud ettevõttekindlustusega kindlustatud vara ei taastata, taassoetata või taastoodeta, siis lõpeb vastutusperiood enne tähtaega sellel hetkel, mis oleks eksperdi hinnangu järgi kulunud samaväärse vara taastamiseks, taassoetamiseks või taastootmiseks.
73. Kui kindlustuslepingus kirjeldatud majandustegevust ei jätkata pärast kindlustusjuhtumit, siis lõpeb vastutusperiood enne tähtaega sellel hetkel, mil ärikatkemise kindlustusjuhtumi põhjustanud ettevõttekindlustusega kindlustatud vara on taastatud, taassoetatud või taastoodetud.
74. Lisaks lähtub LHV kahju hüvitamisel tingimuste punktides 123–128 toodud hüvitamise üldpõhimõtetest.

OMAVASTUTUS

75. Omavastutus on kindlustuslepingus märgitud rahasumma või ajavahemik, mis on kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja kanda. LHV arvestab omavastutuse väljamakstavast kindlustushüvitisest maha.
76. Omavastutust kohaldatakse iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi. Ühe kindlustusjuhtumi kohta rakendatakse äriatkemise kahjudele ainult üht, suurimat omavastutust.
77. Ajaline omavastutus ehk ooteaeg algab vastutusperioodi algusest. Kui äriatkemise periood jääb ooteaja piiresse, siis ei hüvita LHV tekkinud kahju, välja arvatud tingimuste punktis 63 kirjeldatud kahju vähendamise ja ärahoidmise kulud juhul, kui need on enne LHV-ga kooskõlastatud.
78. Kui äriatkemise ajavahemik on ooteajast pikem, siis hüvitab LHV tekkinud kahju, millest arvestab maha omavastutuse sellises proportsioonis, nagu on ajalise omavastutuse kestuse suhe kogu äriatkestuse perioodi kestusesse.
79. Kui poliisil ei ole kokku lepitud teisiti, siis rakendatakse äriatkemise kindlustuse omavastutust lisaks varakindlustuse omavastutustele.

ALA-, ÜLE- JA MITMEKORDNE KINDLUSTUS

Alakindlustus

- 79.1. Kui kindlustusjuhtumi toimumise hetkel on poliisile märgitud kindlustussumma üle 15% väiksem kui kindlustusväärtus, siis vastutab LHV kahju eest võrdeliselt kindlustussumma suhtega kindlustusväärtusesse. Sama suhet kasutatakse lisakulude hüvitamisel.

Ülekindlustus

- 79.2. Kui poliisile märgitud kindlustussumma ületab kindlustusväärtuse, siis on tegu ülekindlustusega ja LHV hüvitab tegeliku kahjusumma.

Mitmekordne kindlustus

- 79.3. Kui kindlustusvõtja kindlustab sama kindlustusriski mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate väljamakstavate kindlustushüvitiste kogusumma ületab kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületavad kindlustusväärtuse, siis vastutavad kindlustusandjad solidaarselt. Mitmekordse kindlustuse korral peab kindlustusvõtja LHV-d viivitamatult teavitama.

Ohutusnõuded

80. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud järgima käesolevate LHV ettevõttekindlustuse tingimuste punktides 48–53 nimetatud ohutusnõudeid.
81. LHV-l on õigus hüvitamisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada juhul, kui kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik ei ole järginud LHV ettevõttekindlustuse tingimuste punktides 48–53 nimetatud ohutusnõudeid ning selle tagajärjel tekkis kahju või esines põhjuslik seos kahjujuhtumiga.

Tegevuse vastutuskindlustus

Käesolevad tegevuse vastutuskindlustuse tingimused on osa LHV-ga sõlmitud ettevõttekindlustuse varakindlustuse kindlustuslepingust, kui selles kindlustuslepingus on valitud tegevuse vastutuskindlustuse kindlustuskaitse. Tegevuse vastutuskindlustuse tingimustes reguleerimata küsimustes juhendatakse poliisile märgitud eritingimustest, LHV ettevõttekindlustuse varakindlustuse tingimustest, LHV ettevõttekindlustuse tingimuste üldosast ning võlaõigusseadusest ja teistest kehtivatest õigusaktidest.

Kindlustusterritoorium

82. Kindlustusterritoorium on kindlustuslepingus märgitud piirkond (näiteks aadress või riik), kus toimunud kindlustusjuhtumi korral kehtib kindlustuskaitse.

Kindlustusvõtja ja kindlustatud isik

83. Kindlustusvõtja on poliisile märgitud isik, kes on sõlminud LHV-ga kindlustuslepingu ja kellel lasub kohustus tasuda kindlustusmakseid.
84. Kindlustatud isik on kindlustusvõtja või poliisile nimeliselt märgitud isik, kellega seotud vastutus on kindlustatud.
85. Kindlustusvõtja vastutab kindlustatud isikule kindlustuslepingu tingimuste selgitamise ja nende täitmise eest.
86. Kindlustusleping laieneb kõigile kindlustatud isiku alluvuses ja/või tööülesandel töötavatele füüsilistele isikutele, keda ta kasutab oma majandustegevuses töö- või teenistusülesannete täitmisel (näiteks töölepingu alusel töötavad isikud, renditöötajad, seaduslikud esindajad).
87. Kindlustusleping ei laiene nendele juriidilistele isikutele, keda kindlustatud isik kasutab oma majandustegevuses kohustuse täitmisel ja kelle põhjustatud kahju eest vastutab kindlustatud isik samamoodi nagu enda tekitatud kahju eest (näiteks alltöövõtjad).

Kahjustatud isik

88. Kahjustatud isik on kolmas isik, kellele on kindlustatud isik tekitanud varalise kahju ja kelle ees lasub kindlustatud isikul kahju hüvitamise kohustus. Kolmas isik ei ole kindlustuslepingu pool ega kindlustatud isikute ringi kuuluv isik.

Kindlustatud tegevus

89. Kindlustatud tegevus on kindlustuslepingus märgitud kindlustatud isiku tegevus, mille käigus kolmandale isikule tekkida võiva varalise kahju suhtes lasub kindlustatud isikul kahju hüvitamise kohustus. Kindlustatud tegevus võib olla:
- 89.1. kindlustuslepingus märgitud aadressil asuva kinnistu ja ehitise või selle osa omamine või valdamine;
- 89.2. kindlustuslepingus märgitud kindlustatud isiku majandustegevus.

Kindlustatud ese

90. Kindlustatud esemeks on kindlustatud isiku tsiviilvastutusega kaasnevad varalised kohustused (edaspidi **kindlustatud isiku vastutus**).

Kindlustusjuhtum

91. Kindlustusjuhtum on kolmandale isikule kindlustusperioodil kindlustatud isiku poolt ootamatu ja ettenägematu varalise kahju tekitamine, mille tagajärjel tekib kindlustatud isikul kahju hüvitamise kohustus. Kahju tekitamine peab olema põhjuslikus seoses kindlustatud isiku kindlustatud tegevusega ja olema kahju avaldumise põhjus. Kindlustusleping ei laiene kindlustatud isiku lepingulistele kohustustele, välja arvatud juhul, kui vastav kahju hüvitamise kohustus tekiks ka ilma sõlmitud lepinguta.
92. Kindlustusjuhtum ei ole tingimuste punktis 95 loetletud välistused.
93. Ühe ja sama asjaolu või sündmuse tagajärjel tekkinud kahju hüvitamise kohustused loetakse üheks kindlustusjuhtumiks, mille suhtes kehtib poliisile märgitud kindlustussumma või kokkulepitud hüvitispiir ning üks

omavastutus. Kindlustusjuhtumi toimumise ajaks loetakse sellise esimese (kahju hüvitamise kohustuse kaasa toonud) kahju tekkimise aeg, mille tagajärjel tekkis kindlustatud isikul kahju hüvitamise kohustus.

Lisakaitse

94. Lisakaitse kehtib ainult juhul, kui selles on eraldi kokku lepitud ja poliisil on sellekohane märg.

LEPINGULINE VASTUTUS

- 94.1. Kui poliisile on märgitud lepingulise vastutuse kindlustuskaitse, siis laieneb kindlustusleping kahju hüvitamise nõuetele, mis tulenevad sellest, et kindlustatud isik rikub oma lepingulisi kohustusi. Kahju tekitamine peab olema põhjuslikus seoses kindlustatud isiku selle tegevusega, mis on nimetatud poliisil, ja see tegevus peab olema kahju avaldumise põhjus.
- 94.2. Kindlustusleping ei laiene lepingust tulenevatele kahjunõuetele juhul, kui nende aluseks olevate kokkulepetega on kindlustatud isiku suhtes määratud seadusest rangemad kahju hüvitamise tingimused, mis kitsendavad tema õigusi (näiteks nõuete aegumise tähtaja pikendamine, kahju ulatust laiendavad kokkulepped, lihtsustatud tõendamine, süü või vastutuse vormid).
- 94.3. Lepingulise kohustuse rikkumisest tulenevad kahjud hüvitab LHV tingimuste punktis 108 kirjeldatud ulatuses.
- 94.4. Leping, millest tulenevale vastutusele laieneb kindlustusleping, peab poolte vahel olema sõlmitud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

ALLTÖÖVÕTJA TEGEVUS

- 94.5. Kui poliisile on märgitud alltöövõtja kindlustuskaitse, siis laieneb kindlustusleping kahjudele, mille tekitas kindlustatud isiku majandustegevuses kasutatav alltöövõtja kolmandale isikule juhul, kui kahju tekitamine tulenes kindlustuslepingusse märgitud kindlustatud tegevusest ja kindlustatud isikul tekkis kolmanda isiku ees kahju hüvitamise kohustus.
- 94.6. Alltöövõtja tegevusest tulenevad kahjud hüvitab LHV tingimuste punktis 108 kirjeldatud ulatuses.
- 94.7. Kui poliisi järgi kehtib alltöövõtja tegevuse lisakaitse, siis on LHV-l õigus nende alltöövõtjate tekitatud kahju korral esitada pärast kindlustushüvitise väljamaksmist tagasinõue kahju tekitanud, majandustegevuses kasutatud isiku vastu.

KINDLUSTATUD ISIKU VALDUSES JA KASUTUSES OLEV KOLMANDA ISIKU VARA

- 94.8. Kui poliisile on märgitud kindlustatud isiku valduses olev kolmanda isiku vara kindlustuskaitse, siis laieneb kindlustusleping kahjule, mis on tekitatud kindlustatud isiku valduses olevale kolmanda isiku varale, sealhulgas varguse ja röövi tagajärjel. Kahju ei hüvitata juhul, kui selle tekke põhjustas vara kadumine.
- 94.9. Kolmandale isikule kuuluva vara kindlustuskaitse kehtib poliisile märgitud hüvitispiiri ulatuses kindlustusperioodi kohta, kuid mitte suuremas summas kui 50 000 eurot.

RASKE HOOLETUS

- 94.10. Kui poliisile on märgitud raske hooletuse kindlustuskaitse, siis laieneb kindlustusleping nõuetele, mille aluseks oleva kahju on kindlustatud isik tekitanud raske hooletuse tõttu.
- 94.11. Raske hooletuse kindlustuskaitse ei kehti kahjule, mis on põhjustatud joobeseisundis, see tähendab alkoholi-, narko- või mistahes muus joobeseisundis.
- 94.12. Raske hooletuse tagajärjel tekitatud kahju hüvitab LHV tingimuste punktis 108 kirjeldatud ulatuses.

Välistused

95. Käesolevaid välistusi rakendatakse kõikide vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumite korral. Kui kahju on tekkinud välistustes kirjeldatud põhjustel, siis ei ole tegu kindlustusjuhtumiga.

LHV ei hüvita nõudeid, mille aluseks olev kahju on seotud järgmiste asjaoludega:

EBAAUSUS, TAHTLUS JA RASKE HOOLETUS

- 95.1. kahju, mis on tingitud asjaolust või sündmusest, millest kindlustatud isik oli või pidi olema teadlik enne kindlustuslepingu sõlmimist või mille on ta põhjustanud õigusvastaselt, tahtlikult või raske hooletuse tõttu. LHV hüvitab raske hooletuse tagajärjel tekitatud kahju juhul, kui poliisi järgi kehtib tingimuste punktides 94.10–94.12 kirjeldatud kindlustuskaitse;

JOOBESISEISUND

- 95.2. kahju, mille on põhjustanud kindlustatud isik, tema töötaja või teenistuja või isik, kelle eest kindlustatud isik vastutab, joobeseisundis, see tähendab alkoholi-, narko- või mistahes muus joobeseisundis;

MITTEVARALINE KAHJU JA SAAMATA JÄÄNUD TULU

- 95.3. kahju, mille alus on mittevaraline (ehk moraalne) kahju ja saamata jäänud tulu, välja arvatud kolmanda isiku tervise kahjustamisega seotud sissetuleku vähenemine või ärajäämine (sissetuleku vähenemise arvestuse aluseks loetakse tingimuste mõistes kolmanda isiku viimase 12 kuu sotsiaalmaksuga maksustatud keskmine tulu) ning igasugune muu kahju, mis ei ole varaline kahju, nagu see on kirjeldatud tingimuste punktis 108;

LEPINGUVÄLISED KOHUSTUSED

- 95.4. kahjunõue, mille alus on tasu avalik lubamine, asja ettenäitamine, käsundita asjaajamine või alusetu rikastumine;

TOOTJA- JA TÖÖANDJA VASTUTUS

- 95.5. kahju, mis on tingitud kindlustatud isiku poolt toodetud, müüdud või vahendatud toote puudusest (kaitseks toote puudusest tulenevate nõuete eest on vajalik tootja vastutuskindlustus), ja kahju, mis on tekkinud kindlustatud isiku poolt toodetud, müüdud või vahendatud tootele endale, samuti kahju, mis on tingitud kindlustatud isiku juures töötava isikuga toimunud tööõnnetusest või kutsehaigusest (kaitseks nimetatud kahjust tulenevate nõuete eest on vajalik tööandja vastutuskindlustus);

ERIALANE VASTUTUS

- 95.6. erialase teenuse osutamisest tingitud kahju. Erialane teenus on näiteks õigusabi-, meditsiini-, raamatupidamis-, järelevalve- ja projekteerimisteenus ning muu erialane nõustamine, mõõtmine ja planeerimine, samuti kalkuleerimist ja hindamist sisaldav teenus. Erialase teenuse osutamisest tulenevate nõuete eest kaitseb erialane vastutuskindlustus;

KOHUSTUSLIK KINDLUSTUS

- 95.7. kahju, mis hüvitatakse kohustusliku kindlustuse (sealhulgas liikluskindlustus) alusel;

PENSIONI- VÕI MUU SOTSIAALKINDLUSTUS

- 95.8. pensioni- või muu sotsiaalkindlustuse korras hüvitatav kahju;

KINDLUSTATUD ISIKULE ENDALE TEKKINUD KAHJU

- 95.9. kahju, mis on tekkinud kindlustatud isikule endale;

KINDLUSTATUD ISIKUTE OMAVAHELISED NÕUDED JA KINDLUSTATUD ISIKUGA SEOTUD ISIKUTE NÕUDED

- 95.10. kindlustatud isikute omavahelised ning kindlustusvõtja ja kindlustatud isiku omavahelised nõuded. Samuti ei hüvitata nõudeid, mille on kindlustusvõtja või kindlustatud isiku vastu esitanud isik, mida kindlustusvõtja või kindlustatud isik otseselt või kaudselt omab või juhib (näiteks tütar- või sidusettevõtte), samuti kindlustusvõtja või kindlustatud isiku seaduslik või lepinguline esindaja, pereliige või lähikondne või isik, kes/mis omab kindlustusvõtjat või kindlustatud isikut (näiteks emaettevõtte või eraisikust omanik);

KINDLUSTATUD ISIKU VALDUSES JA KASUTUSES OLEV KOLMANDA ISIKU VARA

- 95.11. kahju, mis on tingitud kindlustatud isiku valduses, kasutuses, hoiul, töötlemisel, remondis või hoolduses oleva kolmanda isiku vara (sealhulgas dokumendid, andmekandjad) kahjustumisest või hävimisest (sealhulgas asja

kadumine, vargus, röövimine). LHV hüvitab kindlustatud isiku valduses oleva kolmandale isikule kuuluva vara kahjustumise, hävimise, varguse ja röövi tagajärjel põhjustatud kahju juhul, kui poliisi järgi kehtib tingimuste punktides 94.8–94.9 kirjeldatud kindlustuskaitse;

ÜLEANTUD TEENUS, TÖÖ VÕI TOODE

- 95.12. kahju, mis tekkis pärast kindlustatud isiku poolt teenuse, töö või toote üleandmist või kui need on kindlustatud isiku kontrolli alt väljunud;

EBAKVALITEETNE TEENUS

- 95.13. kahju, mis tuleneb kindlustatud isiku poolt teenuse osutamata jätmisest, mittenouetekohasest täitmisest või teenuse ebapiisavast kvaliteedist (näiteks kulutused nõuetele mittevastavalt tehtud töö ümbertegemisele, parandamisele või asendamisele);

KINDLUSTAMATA TEGEVUS

- 95.14. kahju, mis ei tulene poliisile märgitud kindlustatud tegevusest;

TRAHVID JA SANKTSIOONID

- 95.15. avalik-õiguslikud (näiteks rahaline karistus, rahatrahv, sunniraha, vangistus) ja eraõiguslikud (näiteks käsiraha, viivis, leppetrahv, garantii, intress) sanktsioonid;

LEPINGUST TULENEV VASTUTUS

- 95.16. nõuded, mille aluseks on lepinguliste kohustuste rikkumine ja sellega kaasnev vastutus, välja arvatud juhul, kui poliisi järgi kehtib tingimuste punktides 94.1–94.4 kirjeldatud kindlustuskaitse;

KONFIDENTSIAALNE INFO

- 95.17. kahju, mis on tingitud isiklike õiguste rikkumisest või mistahes konfidentsiaalse info avalikustamisest või kättesaadavaks tegemisest;

INTELLEKTUAALOMAND

- 95.18. kahju, mis tuleneb intellektuaalomandi õiguste rikkumisest. Intellektuaalomandi õigused on autoriõigus ja autoriõigusega kaasnevad õigused ning tööstusomand (näiteks kaubamärk, patent, tööstusdisainilahendus);

EBAPROFESSIONAALSUS

- 95.19. kahju on tingitud kindlustatud isiku tegevuseks vajalike lubade, kvalifikatsiooni või litsentsi puudumisest või puudulikkusest;

EHITUS- JA REMONDITÖÖD

- 95.20. kahju on tingitud ehitus-, remondi-, renoveerimis-, lammutamis-, seadistus- või ümberehitustöödest. Kindlustusleping laieneb nimetatud töödele ainult kindlustuskohas igapäevase korrashoiu eesmärgil tehtavate toimingute ulatuses;

ELEKTRI-, VEE-, AURU-, GAASIVARUSTUS JA INTERNETIÜHENDUS

- 95.21. kahju, mis on tekkinud elektri-, vee-, auru-, gaasi- või muu energiaallikavarustuse või internetiühenduse häire, katkestuse või puudujäägi tagajärjel;

RIISTVARA, TARKVARA JA PROTSessorID

- 95.22. kahju, mis on otseselt või kaudselt seotud mistahes arvutite või serverite riistvara, tarkvara või protsessoritega;

KÜBERKURITEGEVUS

- 95.23. kahju, mis on tingitud arvutikuriteost, küberkuritegevusest või küberrünnakust;

KESKKONNALE TEKINUD KAHJU

- 95.24. kahju, mis tuleneb keskkonna regulaarsest saastamisest ja reostamisest (sealhulgas keskkonnastutuse direktiivist ja seadusest tulenevad nõuded). Kindlustusleping laieneb keskkonnakahjude suhtes ainult ootamatu ja ettenägematu sündmuse tagajärjel tekkinud kahjudele, sealjuures ei tohi reostuse keskkonda sattumise ja selle avastamise vahe olla üle 72 tunni. LHV hüvitab ainult otsese varalise kahju ja keskkonnareostuse eemaldamise kulu. LHV ei hüvita keskkonnakahjust põhjustatud isikukahju;

PIKAAJALINE KAHJULIK TOIME

- 95.25. kahju, mille on põhjustanud pikaajalise toimega tegurid, näiteks kulumine, hallitus, hallitusseen, reovesi, kõdunemine, korrosioon, niiskus, tolm, müra ja valgus (välja arvatud kahju, mis on tingitud ootamatust ja ettenägematust sündmusest, näiteks tulekahju);

SADEME- JA SULAMISVESI

- 95.26. kahju, mille on põhjustanud sademete, sealhulgas lume- või jäasulamisvee tungimine läbi ehitise piirdekonstruktsioonide (näiteks katus, seinad või muud ehitistarindid). Erandina hüvitatakse kindlustuskohas selline esmakordne vee tungimine läbi ehitise piirdekonstruktsioonide, mis ei ole tingitud ehitise osaliselt või täielikult katmata või ajutiselt kaetud avadest või konstruktsioonidest, ehitusveast, materjali loomulikust kulumisest, ebasobivusest või väsimusest (näiteks ilmastiku tekitatud praod, mis olid oma olemuselt ettenähtavad). Erand kehtib tingimusel, et ehitisse ei ole viimase kolme aasta jooksul vett sisse tunginud;

PINNASE VAJUMINE JA LIIKUMINE

- 95.27. kahju, mis on tingitud maapinna vajumisest või liikumisest, sealhulgas maavärinast, maalihkest, erosioonist ja vibratsioonist;

VÄÄRAMATU JÕUD

- 95.28. vääramatu jõud on asjaolu, mida kindlustatud isik ei saa mõjutada. Sealhulgas ei laiene kindlustusleping kahjudele, mis on tingitud loodusõnnetusest (erakorralise olemusega loodusnähtus), riigipöördest, ülestõusust, terrorismist, revolutsioonist, eriolukorrast, rahvarahutusest, välisvaenlase aktist, streigist, kuritegevusest, varade sundvõõrandamisest, konfiskeerimisest, natsionaliseerimisest ja mistahes muust samalaadsest sündmusest;

LÕHKEMATERJAL JA RELVADE KÄITLEMINE

- 95.29. kahju, mille on tinginud mistahes lõhkeaine (sealhulgas lõhkamistööd), lõhkeainet sisaldav toode, pürotehniline toode või relvad (sealhulgas tuli-, keemia- ja biorelvad ning elektromagnetilised relvad);

MUUD OHUTEGURID KESKKONNA JA TERVISE SUHTES

- 95.30. kahju, mille on tinginud asbest, tubakas või tubakatoode, toksiline hallitus, ravimid, mistahes infektsioonid ja nakkushaigused (sealhulgas AIDS, HI-viirus ja hepatiit), dioksiin, ureaformaldehüüd, dietüülstilbestrool, furaan, geneetiliselt muundatud aine või organism, per- ja polüfluoritud alküülühendid, loomataudi haigustekitajad, pestitsiidid, radioaktiivne kiirgus, tuumaenergia, magnet-, elektri- või elektromagnetväli;

EHITISE TEADAOLEV KEHV SEISUND

- 95.31. kahju, mis on tingitud ehitise, sealhulgas hoone, hoone osa, rajatise või seadme silmnähtavalt või teadaolevalt kehvast seisundist ning hoolsuskohustuse eiramisest (näiteks remondivajaduse eiramine, esmaste kahju ärahoidmise meetmete mitterakendamine).

MITTEHÜVITATAVAD OBJEKTID JA TEGEVUSALAD

- 95.32. LHV ei hüvita järgmiste objektide ja tegevusaladega seotud nõudeid:
- 95.32.1. prügilate või jäätmekäitluskeskuste haldamine;
 - 95.32.2. maismaal mitteasuvad, see tähendab avamere- ja vesiehitusobjektid;
 - 95.32.3. lõhkamis- ja rammimistööd, maa- ja veealused tööd;
 - 95.32.4. sadama, kai, õhu- ja veesõiduki, lennuvälja, raudtee või raudteeveeremi omamine, käitamine, haldamine ja kasutamine;
 - 95.32.5. õhu- ja veesõidukite ehitus, remont ja hooldamine;
 - 95.32.6. õhu- ja veesõidukile tekkinud kahju;
 - 95.32.7. tööd lennujaama territooriumil ja lennujuhtimiskeskuses;
 - 95.32.8. veekeskuse, suusakuurordi ja lõbustuspargi käitamine ja haldamine.

Kindlustuslepingu kehtivus

96. Kindlustusleping kehtib selles kokkulepitud kindlustustingimustel, -perioodil ja -territooriumil. Kui poliisile ei ole täpsemat kindlustusterritooriumi märgitud, siis kehtib kindlustusleping kindlustusjuhtumite suhtes, mis on toimunud Eesti Vabariigis.
97. Kindlustusleping kehtib nõuetele, mis esitatakse kindlustatud isiku vastu kolme aasta jooksul pärast kindlustusperioodi lõppu, kuid mille aluseks olev kahju põhjustanud tegu on toimunud kindlustusperioodi jooksul. Kindlustatud isik on kohustatud teavitama LHV-d talle esitatud nõuetest esimesel võimalusel.
98. Kui kindlustuslepingu kaitse laieneb väljapoole Eesti Vabariiki, siis lähtutakse õiguse kohaldamisel rahvusvahelise eraõiguse seadusega sätestatust. Siiski ei kehti kindlustuskaitse kahjunõuetele, millele kohaldub muu kui kindlustusterritooriumina märgitud riigi õigus ja kohtualluvus.

Kindlustussumma ja hüvitispiir

99. Kindlustussumma on poliisile märgitud summa, mis on kõigi kindlustusperioodi jooksul väljamakstavate kindlustushüvitiste (sealhulgas õigusabikulud) suurim väljamaksesumma.
100. Hüvitispiir on poliisile märgitud suurim väljamakstav kindlustushüvitise summa kindlustusperioodi, kindlustusjuhtumi, õigusabikulude, kahju liigi või kindlustusrisi kohta. Hüvitispiir mitte ei lisandu kindlustussummale, vaid sisaldub selles.

Õigusabikulud

101. Hüvitatakse õigusabikulud, kohtu- ja ekspertiisikulud ning kohtuvälised õigusabikulud, mis kaasnevad kindlustatud isiku vastu esitatud kahjunõuete tõrjumise ja menetlemisega. LHV hüvitab õigusabikulud ka juhul, kui kindlustatud isiku vastu esitatud nõue osutub hiljem alusetuks.
102. Hüvitatakse ainult LHV-ga enne kooskõlastatud õigusabikulud.
103. Õigusabikulusid ei hüvita LHV juhul, kui kahju hüvitamine on tingimustega välistatud.
104. Kindlustatud isik on kohustatud LHV-le tagastama õigusabikulud juhul, kui kohus mõistab kolmandalt isikult välja õigusabikulude hüvitamise kindlustatud isiku kasuks.
105. LHV vabaneb oma edasisest kohustusest hüvitada õigusabikulud juhul, kui kahju menetlemisel selgub, et kahju tekkimise põhjus on tingimustes nimetatud välistus. LHV vabaneb oma täitmiskohustusest hetkel, mil ta sai teada kahjujuhtumi suhtes kohalduvast välistusest.

Kindlustushüvitis ja hüvitatav kahju

KINDLUSTUSHÜVITIS

106. Kindlustushüvitis on rahasumma, mis makstakse välja kindlustusjuhtumi tagajärjel tekkinud varalise kahju ja vajalike õigusabikulude hüvitamiseks.
107. Tegevuse vastutuskindlustuse kaitse alusel hüvitab LHV kolmandale isikule tekitatud varalise kahju, mille on kindlustatud isik põhjustanud poliisil nimetatud kindlustatud tegevuse käigus, ning kindlustatud isiku poolt kantud õigusabikulud tema vastu esitatud kahjunõuete tõrjumiseks.

Hüvitatav varaline kahju

108. LHV hüvitab järgmise varalise kahju:
- 108.1. asjakahju, see tähendab kahjustatud isikule kuuluva asja kahjustamise või hävimise tagajärjel tekkinud kulu asja parandamiseks või asendamiseks samaväärsega. Kui asja parandamine või uue samaväärse asja soetamine ei ole võimalik, siis hüvitab LHV asja väärtuse;
- 108.2. isikukahju, see tähendab kahjustatud isikule tervise kahjustamise, kehavigastuse tekitamise või surma põhjustamise tagajärjel tekkinud kulud;
- 108.3. varaline kahju, mis ei ole asjakahju ega isikukahju, kuid on nimetatud kahjude otsene tagajärg. LHV hüvitab kogu isiku- ja/või asjakahjust kuni 20% ulatuses kahjustatud isikule tekkinud muu varalise kahju (näiteks kulutused kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamisele), mis on otseses seoses tekitatud asja- ja/või isikukahjuga.

Mittehüvitatav kahju

109. LHV ei hüvita:
- 109.1. mittevarelisest ehk moraalselt kahju, mis hõlmab eelkõige kahjustatud isiku füüsilist ja hingelist valu ning kannatusi;
- 109.2. saamata jäänud tulu, välja arvatud isiku tervise kahjustamisega seotud sissetuleku vähenemine või äralangemine.

Hüvitamise põhimõtted vastutuskindlustuses

110. Kui kindlustatud isiku vastu esitab sama kindlustusjuhtumi kohta nõude mitu isikut ja nõuete kogusumma ületab poliisile märgitud kindlustussumma, siis hüvitab LHV nõuded proportsionaalselt, lähtudes nõuete summast kuni poliisile märgitud kindlustussummani eeldusel, et nõuded esitatakse õigel ajal ja LHV ei ole teisi nõudeid juba hüvitanud.
111. Kui kindlustatud isik vastutab kolmandale isikule tekitatud kahju eest ühiselt koos teiste isikutega (solidaarvastutus), siis lähtub LHV kindlustushüvitise määramisel kindlustatud isiku vastutuse jagunemise osast solidaarvõlgnike vahelises suhtes.
112. Kahju hüvitamisel lähtub LHV kindlustusjuhtumi toimumise ajal kehtinud õigusaktidest, kindlustuslepingu tingimustest, poliisile märgitud kindlustussummast, hüvitispiirist ja omavastutusest.
113. Kindlustusperioodi suhtes kehtivad kindlustussumma ja hüvitispiirid vähenevad võrdselt kindlustuslepingu alusel väljamakstud kindlustushüvitise ja õigusabikulude võrra. Kindlustussumma ja hüvitispiiri taastamiseks on võimalik sõlmida lisaleping.
114. Kui kindlustusvõtja kindlustab sama kindlustusrisi mitme kindlustusandja juures ja kindlustusandjate väljamakstavate kindlustushüvitiste kogusumma ületab kahju suuruse või kindlustussummad kokku ületavad kindlustusväärtuse, siis vastutavad kindlustusandjad solidaarselt (mitmekordne kindlustus).
115. Lisaks lähtub LHV kahju hüvitamisel tingimuste punktides 123–128 toodud hüvitamise üldpõhimõtetest.

OMAVASTUTUS

116. Omavastutus on kindlustuslepingus märgitud rahasumma, mis on kindlustusjuhtumi korral kindlustusvõtja kanda. Tegevuse vastutuskindlustuse kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV kahjustatud isikule kahju ja kindlustusvõtja tasub LHV-le omavastutuse summa.
117. Ühest ja samast sündmusest või põhjusest tulenevate nõuete suhtes arvestatakse omavastutus ainult esimese väljamakstava kindlustushüvitise korral. Kui kahju on tekkinud mitme kindlustusjuhtumi tagajärjel, siis kohaldatakse omavastutust iga kindlustusjuhtumi kohta eraldi.
118. Õigusabikuludele ei rakendata omavastutust juhul, kui poliisil ei ole kokku lepitud teisiti.

Ohutusnõuded

119. Kindlustusvõtja ja temaga võrdsustatud isikud on kohustatud järgima tingimuste punktides 48–53 nimetatud ohutusnõudeid.
120. LHV-l on õigus hüvitamisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada juhul, kui kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isikud ei ole järginud tingimuste punktides 48–53 nimetatud ohutusnõudeid ning selle tagajärjel tekkinud kahju või esinenud põhjuslik seos kahjujuhtumiga.
121. Ohutusnõuete täitmise puhul loetakse kindlustusvõtjaga võrdsustatud isikuks kindlustatud isikud ja tegevuse vastutuskindlustuse puhul ka majandustegevuses kasutatavad isikud (näiteks alltöövõtjad).

Üldised lepingutingimused

Üldisi lepingutingimusi kohaldatakse kõikidele tingimustes nimetatud kindlustusliikidele.

Käitumine kahjujuhtumi korral

- 122. Kindlustusvõtja peab kahjujuhtumi korral:
 - 122.1. võtma kasutusele meetmed edasise kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks;
 - 122.2. helistama viivitamata numbrile 112 juhul, kui ohus on kellegi elu, tervis, vara või keskkond või on alust arvata, et midagi ohtlikku on juhtumas, ning muudel juhtudel vastavatele pädevatele asutustele või isikutele;
 - 122.3. teavitama LHV-d kahjujuhtumist viivitamata, kuid hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast kahjujuhtumi toimumist või sellest teadasaamist;
 - 122.4. tegevuse vastutuskindlustuse puhul edastama talle esitatud kahjunõude LHV-le, samuti teavitama LHV-d kindlustatud isiku suhtes vastutust põhjustada võiva kohtu- või muu menetluse algatamisest ja igasugusest asjaolust, mille tagajärg võib olla kindlustusjuhtumi toimumine, viivitamata, kuid hiljemalt viie päeva jooksul alates ajast, mil kindlustatud isik sai asjaolust või nõude esitamisest teada. Kindlustatud isik ei tohi anda kahju hüvitamisega seotud nõusolekuid ega lubadusi enne, kui on need LHV-ga kooskõlastanud;
 - 122.5. tegevuse vastutuskindlustuse puhul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esimesel võimalusel teavitama LHV-d kahju hüvitamisest kolmanda isiku poolt või sellest, kui kolmas isik loobub esitatud kahjunõudest;
 - 122.6. järgima LHV antud juhiseid ja võimaluse korral hoidma kindlustusjuhtumi toimumispaiga puutumatuna kuni LHV järgmiste korraldusteni;
 - 122.7. kindlustusjuhtumi järel esitama kahjustatud eseme või selle jäänused LHV-le või LHV määratud isikule ülevaatamiseks. Keelatud on alustada kahjustatud eseme taastamist või hävinenud eseme utiliseerimist ilma LHV nõusolekuta;
 - 122.8. andma LHV-le vajalikku teavet kahjujuhtumi asjaolude ja võimaliku kahjutekitaja kohta ning võimaldama LHV-le ligipääsu kahjustatud esemele;
 - 122.9. arvestama, et LHV võib kahjujuhtumi asjaolude kindlakstegemiseks nõuda kindlustusvõtjalt muu hulgas:
 - 122.9.1. dokumente, mis tõendavad kahjujuhtumi tagajärjel tekkinud kulusid;
 - 122.9.2. politsei väljastatud tõendit varalise kahju korral;
 - 122.9.3. päästeameti väljastatud tõendit tulekahju korral;
 - 122.9.4. selgitusi kahjujuhtumi kohta.

Hüvitamise üldpõhimõtted

- 123. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab LHV kindlustatud eseme taastamise või asendamise otsesed ja põhjendatud kulud ning muud tingimustes kindlaksmääratud kulud, millest arvestatakse maha kindlustuslepingus määratud omavastutuse osa.
- 124. Otsuse kahju hüvitamise kohta teeb LHV kümne tööpäeva jooksul alates sellest, kui on saanud kogu vajaliku info kahjujuhtumi ja kahju suuruse kohta. Kui LHV-st mitteolenevatel põhjustel ei ole LHV-l võimalik kindlaks teha kogu kahju suurust, siis hüvitab LHV kindlustusjuhtumi korral esmalt selle osa kahjust, mille ulatuses on kahju suurus selge. LHV võib kahju hüvitamise otsuse tegemise tähtaega mõjuval põhjusel pikendada.
- 125. Kahju hüvitamise korral on LHV-l õigus nõuda kahjustunud kindlustatud eseme või selle jäänuste omandiõiguse loovutamist LHV-le. Kui kindlustusvõtja soovib jätta kahjustunud kindlustatud eseme enda omandisse, siis vähendab LHV kindlustushüvitist eseme kindlustusjuhtumijärgse turuväärtuse võrra.
- 126. LHV ei hüvita seaduse alusel tagastatavate maksude (näiteks käibemaks) osa.
- 127. Kui LHV maksab kindlustushüvitise välja rahas, siis on kindlustushüvitise saamiseks õigustatud isik kohustatud esitama LHV-le pangakonto numbri ja kontoomaniku nime.

128. LHV-l on õigus sõltumata kindlustushüvitise saajast ja maksetähtajast pidada kindlustushüvitisest kinni kindlustusperioodi eest tasumata kindlustusmaksed.

LHV tagasinõudeõigus

129. Kindlustusvõtjale, kindlustatud isikule või soodustatud isikule kuuluv nõudeõigus kahju eest vastutava isiku, sealhulgas kindlustatud isiku majandustegevuses kasutatud isiku (nt alltöövõtja) vastu läheb kindlustushüvitise tasumise korral hüvitatud summa ulatuses üle LHV-le.
130. Kui kindlustusvõtja, kindlustatud isik või soodustatud isik loobub oma nõudest kahju eest vastutava isiku vastu, siis vabaneb LHV täitmise kohustusest niivõrd, kuivõrd LHV oleks saanud nõuda kahju hüvitamist kahju eest vastutavalt isikult.

Kindlustusvõtja kohustused

131. Kindlustusvõtja on kohustatud:
- 131.1. tasuma kokkulepitud summas ja korras kindlustusmaksed;
 - 131.2. teavitama LHV-d kahjujuhtumist esimesel võimalusel, kuid hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast selle toimumist või sellest teadasaamist;
 - 131.3. esitama LHV-le täieliku ja õige teabe kindlustusrisi hindamiseks ning teatama kindlustuslepingu sõlmimisel kõigist talle teadaolevatest olulistest asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada otsust sõlmida kokkulepitud tingimustel kindlustusleping;
 - 131.4. teavitama LHV-d mitmekordse kindlustuse tekkest;
 - 131.5. teavitama LHV-d esimesel võimalusel sellest, et LHV-le esitatud andmed osutusid valeks või puudulikuks;
 - 131.6. võimaldama LHV esindajal tutvuda kindlustuskoha, kindlustatud eseme ning kindlustuslepingu sõlmimiseks vajalike dokumentide ja infoga;
 - 131.7. selgitama kõikidele temaga võrdsustatud isikutele kohustusi ja nõudeid, mis tulenevad kindlustuslepingust. Kohustuste rikkumine nimetatud isikute poolt võrdsustatakse lepingu rikkumisega kindlustusvõtja poolt;
 - 131.8. teavitama LHV-d viivitamata kindlustusrisi suurenemisest, kindlustatud eseme vöörandamisest või äritegevust oluliselt mõjutavate asjaolude tekkest (näiteks tootmistegevuse laiendamine, ohtlike tegevusalade lisandumine kindlustuskohta). Kindlustusrisi suurenemisena käsitatakse olukorda, kus on muutunud kindlustusrisi mõjutavad asjaolud, mille kohta on LHV kindlustuslepingu sõlmimisel nõudnud teavet, ja selle tagajärjel on suurenenud kindlustusjuhtumi toimumise tõenäosus;
 - 131.9. tegema kõik endast oleneva kindlustusjuhtumi ärahoidmiseks ja kahju vähendamiseks;
 - 131.10. vältima kindlustusrisi võimalikku suurenemist;
 - 131.11. vandalismi, murdvarguse või röövi kahjujuhtumi korral esitama politseile allkirjastatud avalduse menetluse algatamiseks;
 - 131.12. andma varastatud või röövitud eseme selle tagasisaamise järel LHV-le üle pärast seda, kui LHV on selle eest kindlustushüvitise välja maksnud, või tagastama tagasisaadud eseme eest väljamakstud hüvitise LHV-le;
 - 131.13. tagastama väljamakstud kindlustushüvitise LHV-le juhul, kui pärast kahju hüvitamist LHV poolt ilmnevad hüvitamist välistavad asjaolud või kui kahju hüvitab kolmas isik;
 - 131.14. võimaldama LHV-l selgitada välja kindlustusjuhtumiga seotud asjaolud, et tuvastada kahju põhjus, suurus ja kahju eest vastutavad isikud ning vajaduse korral kaasata eksperte, ja/või volitama LHV-d hankima teavet kindlustusjuhtumi asjaolude kindlakstegemiseks. Kui kindlustusvõtja ei täida nimetatud kohustust, mille tõttu LHV-l ei ole võimalik määrata kindlaks tegelikku kahju või muid olulisi asjaolusid, siis vabaneb LHV kindlustuslepingu täitmise kohustusest;
 - 131.15. korraldama oma raamatupidamist Eesti Vabariigi õigusaktide ja kehtivate standardite alusel.

LHV kohustused

132. LHV on kohustatud:
- 132.1. hüvitama kindlustusjuhtumi korral tekkinud kahju, muu hulgas kindlustusvõtja poolt kahju kindlakstegemiseks tehtud vajalikud kulud vastavalt tingimustele. LHV hüvitab eksperdi ja nõuandja palkamise kulud juhul, kui kindlustusvõtja on need kulud enne LHV-ga kooskõlastanud;
 - 132.2. tutvustama kindlustusvõtjale enne kindlustuslepingu sõlmimist kindlustuslepinguga seotud dokumente ja hoidma LHV-le kindlustuslepinguga seoses teatavaks saanud andmed saladuses;
 - 132.3. väljastama kindlustusvõtjale asenduspoliisi, ära kirjad kindlustusvõtja kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud tahteavaldustest ning andmed ja koopiad dokumentidest, mis mõjutavad kindlustusvõtja kindlustuslepingust tulenevaid õigusi või kohustusi juhul, kui selline tegevus ei ole vastuolus õigusaktidega;
 - 132.4. alustama pärast kahjuteate saamist viivitamata kindlustusjuhtumi käsitlemist ja tegema kindlaks hüvitatava kahju suuruse;
 - 132.5. teavitama pärast kahjuteate saamist kindlustusvõtjat sellest, millised dokumendid peab kindlustusvõtja esitama LHV-le kahju põhjuse ja suuruse kindlakstegemiseks;
 - 132.6. tegema kahju hüvitamise või sellest keeldumise otsuse hiljemalt kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi nõutavate dokumentide saamist ning kahju suuruse ja tekkimise asjaolude kindlakstegemist;
 - 132.7. maksuma kindlustushüvitise välja mõistliku aja jooksul, kuid hiljemalt kahe nädala jooksul pärast kahjukäsitlustoimingute lõpetamist ja hüvitamisotsuse tegemist juhul, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Kui LHV viivitab rahalise kohustuse täitmisega, siis on ta kohustatud tasuma viivist võlaõigusseaduses sätestatud määras;
 - 132.8. kokkulepitud ulatuses hüvitama kindlustusvõtjale tema kantud kahju ärahoidmise või vähendamise seotud kulud, mida kindlustusvõtja pidas vajalikuks, isegi siis, kui nende kandmine ei andnud soovitud tulemust. LHV peab tema juhiste alusel kantud kulud kindlustusvõtjale hüvitama kokkulepitud ulatuses ka juhul, kui need koos muu hüvitisega ületavad poliisile märgitud kindlustussumma;
 - 132.9. keelduma kindlustushüvitise väljamaksmisest juhul, kui makse saaja suhtes kohaldatakse vastavat piiravat rahvusvahelist finantssanktsiooni, mis on kehtestatud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni resolutsioonide alusel või Euroopa Liidu või Eesti Vabariigi vastavate õigusaktidega.

Kindlustuslepingu täitmisest vabanemine

133. LHV-l on õigus hüvitamisest keelduda või kindlustushüvitist vähendada juhul, kui:
- 133.1. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on põhjustanud kahju tahtlikult, raske hooletuse tõttu või alkoholi- või narkojoobe seisundis ja vastav seisund on kahjujuhtumiga põhjuslikus seoses;
 - 133.2. kindlustusvõtja või temaga võrdsustatud isik on põhjustanud kuriteo toimepanekuga, sellele kaasaaitamisega või selle varjamisega kindlustusjuhtumi;
 - 133.3. kindlustusvõtja on esitanud LHV-le tahtlikult valeandmeid või eksitavat teavet või jätnud esitamata olulise teabe, mis puudutab kindlustuslepingu või kahjujuhtumi olulisi asjaolusid;
 - 133.4. kindlustusvõtja ei ole tasunud kindlustusmakset ettenähtud tähtajaks ega lisatähtajaks ja kindlustusjuhtum toimub pärast lisatähtaja möödumist, välja arvatud juhul, kui kindlustusvõtja jättis makse tasumata temast mittetuleneva asjaolu tõttu;
 - 133.5. kindlustusvõtja ei ole järginud tingimustest või seadusest tulenevaid ohutusnõudeid või muid kohustusi ja sellisel käitumisel on põhjuslik seos kahju tekke või suurenemisega;
 - 133.6. kindlustusvõtja on kindlustuslepingut rikkunud ning rikkumisel on mõju kahju tekkimisele, selle suurusele või kahjujuhtumi asjaolude väljaselgitamisele. LHV-l on õigus väljamakstud kindlustushüvitist osaliselt või täielikult tagasi nõuda, kui LHV sai kindlustuslepingu rikkumisest teada alles pärast kahju hüvitamist;
 - 133.7. kindlustatud isik loobub oma nõudest või selle nõudeõigusest kahju tekitanud isiku vastu või kui LHV tagasinõudeõiguse teostamine osutub kindlustatud isiku süül võimatuks (näiteks nõude esitamise tähtaja ületamine, vajalike dokumentide esitamata jätmine);

- 133.8. kindlustatud isik hüvitab kolmandale isikule kahju või tunnustab kolmanda isiku esitatud kahjunõuet olukorras, kus kindlustatud isiku vastutus või selle ulatus ei ole selge;
- 133.9. kahjujuhtumi asjaolusid ja suurust ei ole võimalik tuvastada;
- 133.10. makse saaja suhtes kohaldatakse rahvusvahelist finantssanktsiooni, mille on kehtestanud Eesti Vabariik, Euroopa Liit, Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriik või Ameerika Ühendriigid.

Kindlustuslepingu sõlmimine, jõustumine ja kehtivus

- 134. LHV väljastab kindlustusvõtja esitatud andmete alusel poliisi. Kindlustuslepingu sõlmimisega kinnitab kindlustusvõtja kõikide esitatud andmete õigsust ja täielikkust.
- 135. Kindlustusleping loetakse sõlmituks, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:
 - 135.1. kindlustusvõtja on LHV-le tasunud poliisile märgitud tähtajaks kindlustusmakse või esimese osamakse;
 - 135.2. kindlustusvõtja on poliisi kirjalikult allkirjastanud;
 - 135.3. kindlustusvõtja on LHV-le edastanud e-posti teel nõusoleku LHV kindlustuspakkumusega nõustumise kohta.
- 136. Kindlustusleping sõlmitakse tähtajaliselt.
- 137. Kindlustusleping jõustub kindlustusmakse või esimese osamakse laekumisel, kuid mitte enne poliisile märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeva. Kindlustusleping kehtib kuni poliisile märgitud kindlustusperioodi lõppkuupäevani.
- 138. Kindlustuskaitse ei kehti enne kindlustuslepingu jõustumist.
- 139. Kindlustuskaitse ei kehti alates päevast, mil see on vastuolus või on muutunud vastuolus olevaks kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või soodustatud isiku suhtes Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Euroopa Liidu, Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi või Ameerika Ühendriikide poolt kehtestatud rahvusvaheliste piirangute, keeldude või sanktsioonidega.

Kindlustuslepingu muutmine ja uuendamine

- 140. Kindlustuslepingu muutmiseks pöördub kindlustusvõtja LHV poole, esitades LHV-le kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis tahteavalduse. Kindlustusleping on muudetud, kui LHV on kindlustusvõtjale väljastanud muudatusega poliisi. Kui kindlustuslepingu muudatusega kaasneb täiendav kindlustusmakse, siis jõustub kindlustuslepingu muudatus täiendava kindlustusmakse tasumisel, kuid mitte enne muudatusega poliisile märgitud kindlustuslepingu muudatuse alguskuupäeva.
- 141. LHV-l on õigus edastada kindlustusvõtjale enne kehtiva kindlustusperioodi lõppu järgmise kindlustusperioodi kindlustuspakkumus.

Kindlustuslepingu lõppemine ja ülesütlemine ning kindlustuslepingust taganemine

KINDLUSTUSLEPINGU LÕPPEMINE

- 142. Kindlustusleping lõpeb:
 - 142.1. kindlustusperioodi lõppemisel,
 - 142.2. kindlustuslepingu ülesütlemisel,
 - 142.3. kindlustuslepingust taganemisel,
 - 142.4. kindlustusvõtja ja LHV kokkuleppel,
 - 142.5. muudel õigusaktides ettenähtud alustel.

KINDLUSTUSLEPINGU ÜLESÜTLEMINE

- 143. LHV-l on õigus kindlustusleping üles öelda, järgides õigusaktides sätestatud ülesütlemise tähtaegu, juhul kui:
 - 143.1. kindlustusvõtja ei ole täitnud kindlustuslepingut, sealhulgas ei ole tasunud kindlustusmakset tähtajaks ega lisatähtajaks;

- 143.2. kindlustusvõtja on esitanud LHV-le kindlustuslepingu ja/või kindlustusjuhtumi asjaolude kohta tahtlikult valeandmeid;
- 143.3. toimunud on kindlustusjuhtum ja LHV on teinud otsuse kahju hüvitamise või sellest keeldumise kohta;
- 143.4. kindlustusrisk on suurenenud, sealhulgas juhul, kui kindlustusrisk on suurenenud kindlustusvõtjast sõltumata, ja kindlustusvõtja ei nõustu kindlustuslepingut muutma tagasiulatavalt alates kindlustusriski suurenemisest;
- 143.5. kindlustatud ese on võõrandatud;
- 143.6. kindlustusvõtja, kindlustatud isiku või soodustatud isiku vastu on Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, Euroopa Liit, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik või Ameerika Ühendriigid kehtestanud rahvusvahelised piirangud, keelud või sanktsioonid;
- 143.7. ilmnevad muud õigusaktides sätestatud kindlustuslepingu ülesütlemise alused.

KINDLUSTUSLEPINGUST TAGANEMINE

- 144. LHV-l on õigus kindlustuslepingust taganeda juhul, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingut sõlmides teatanud LHV-le kindlustusriski mõjutavatest olulistest asjaoludest ja/või on esitanud teadlikult valeandmeid, sealhulgas tahtlikult vältinud olulise asjaolu teatamist. LHV võib kindlustuslepingust taganeda ühe kuu jooksul pärast seda, kui ta sai teada või pidi teada saada kindlustusvõtja teatamiskohustuse täitmata jätmisest.
- 145. Kui kindlustusvõtja ei ole tasunud esimest kindlustusmakset 14 päeva jooksul pärast kindlustuslepingu sõlmimist, siis võib LHV kuni makse tasumiseni kindlustuslepingust taganeda. Kui tasutud kindlustusmakse, sealhulgas osamakse, on väiksem kui poliisile märgitud tasuda tulev summa, siis loetakse, et kindlustusmakse ei ole tasutud. Eeldatakse, et LHV on kindlustuslepingust taganenud, kui ta ei esita kindlustusmakse sissenõudmiseks hagi kolme kuu jooksul makse sissenõutavaks muutumisest alates.
- 146. Kui kindlustusleping on sõlmitud kauemaks kui üheks aastaks, siis on kindlustusvõtjal õigus sellest taganeda 14 päeva jooksul kindlustuslepingu sõlmimisest alates. Taganemise kohta tuleb kindlustusvõtjal esitada LHV-le kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avaldus. Taganemise korral tagastab LHV tasutud kindlustusmakse. Kui LHV on andnud kindlustusvõtjale kohese kindlustuskaitse, siis ei ole kindlustusvõtjal taganemisõigust.
- 147. Kui kindlustusleping on üles öeldud või sellest on taganetud, siis ei ole alates kindlustuslepingu lõppemisest kindlustuslepingu pooltel enam lepingust tulenevaid kohustusi. Erandina on LHV-l õigus juhul, kui kindlustatud ese on kindlustusjuhtumi tagajärjel hävinud või kindlustushüvitis on kogu kindlustussumma ulatuses kindlustusperioodi jooksul välja makstud, saada jooksva kindlustusperioodi eest kindlustusmakseid. Muud poolte õigused ja kohustused kehtivad kuni kindlustuslepingu lõppemiseni.

Teadete edastamine

- 148. Kõik kindlustuslepingu täitmiseks vajalikud teated edastatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 149. Kindlustusvõtja edastab kõik kindlustuslepingu täitmiseks vajalikud teated LHV-le e-posti aadressile või postiaadressile, mis on märgitud poliisile.
- 150. LHV edastab kõik kindlustuslepingu täitmiseks vajalikud teated kindlustusvõtjale, kindlustatud isikule või soodustatud isikule e-posti aadressile, postiaadressile või mobiiltelefoni numbrile, mis on märgitud poliisile.
- 151. Tingimuste punktides 149–150 kirjeldatud viisil edastatud teated, poliis ja muud kindlustuslepinguga seotud dokumendid loetakse kättetoimetatuks.
- 152. Üldist laadi teated avaldab LHV oma kodulehel aadressil www.lhv.ee või massiteabevahendite kaudu.

Isikuandmete töötlemine

- 153. LHV on õigustatud töötleva kindlustuslepinguga seotud isikuandmeid LHV kliendiandmete töötlemise põhimõtete alusel ja avaldama kindlustuslepinguga seotud teavet sellisele kolmandale isikule, kelle õigus infot saada tuleneb LHV kliendiandmete töötlemise põhimõtetest.
- 154. LHV-l on õigus säilitada kindlustuslepingu täitmisega seoses side- ja muu vahendi abil saadud salvestisi ning vajaduse korral kasutada neid kindlustusvõtja esitatud tahteavalduste tõendamiseks.

Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumine

155. Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumise tähtaeg on kolm aastat. Aegumistähtaega hakatakse arvestama selle kalendriaasta lõpust, mil nõue muutub sissenõutavaks.
156. Kui kindlustusvõtja on esitanud LHV-le kahju hüvitamise nõude ja LHV on kindlustusvõtjale kirjalikult teatanud kahju hüvitamata jätmisest või hüvitise vähendamisest, siis vabaneb LHV täitmise kohustusest juhul, kui kindlustusvõtja ei esita hagi kohustuse täitmisele sundimiseks ühe aasta jooksul alates nõude rahuldamata jätmise vastuse saamisest. LHV ei vabane täitmise kohustusest, kui ta ei teata oma vastuses kindlustusvõtjale üheaastase tähtaja möödumise õiguslikust tagajärjest.

Vastuolud kindlustuslepingu dokumentides

157. Kui kindlustuslepingu dokumentides on vastuolusid, siis lähtutakse tõlgendamisel eeldusest, et poliisil märgitud eritingimused on kindlustustingimuste ees ülimuslikud.
158. Kui tingimused on tõlgitud võõrkeelde, siis juhendatakse vaidluse korral nende tõlgendamisel alati eestikeelsetest tingimustest.

Kohaldatav õigus ja vaidluste lahendamine

159. Kui kindlustusvõtja ei ole LHV otsusega nõus või soovib lisaselgitusi, siis on tal võimalus pöörduda LHV poole e-posti aadressil kindlustus@lhv.ee ja postiaadressil Tartu mnt 2, 10145 Tallinn.
160. Kindlustusvaidluse kohtuväline menetleja on Eesti Kindlustusseltside Liidu juures tegutsev kindlustusvaidluste lepitusorgan, mille e-posti aadress on lepitus@eksl.ee ja postiaadress Mustamäe tee 46, 10621 Tallinn.
161. Kindlustuslepingule kohalduvad Eesti Vabariigi õigusaktid ja kindlustuslepingust tulenevad vaidlused lahendatakse Harju Maakohtus.
162. LHV kui kindlustusandja üle teeb järelevalvet Finantsinspeksioon, mille e-posti aadress on info@fi.ee ja postiaadress Sakala 4, 15030 Tallinn.